

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
 Egy évre ... 36 kor.
 Fél évre ... 18 kor.
 Egy negyed évre ... 9 kor.
 Egy hóra ... 3 kor.

Nyitási költségek megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egykori vasúti palotájában.

TELEFON-SZÁM: 97.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

János főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1917.

Felelős: Stauber József.

Vasárnap, július 1.

Maximalni — rekvirálni!

— Nem adom a maxinak! — mondja dühösen a falusi selyem viganós, aranyfogsorú, gyémánt-kollis egykori papucsos paraszt asszonyság, aki most belikánbetétes lakcipőben riszálja gyöngysorral övezett derekát. — Hogy mit jelent, a „nem adom a maxinak!” jelszó, azt megmutatta a mai aradi piac. Egy héttel ezelőtt még annyi új burgonya volt a Szabadságtéren, hogy sok kilométer hosszú ságu fedezket lehetett volna belőlük csinálni. Literjét 1.50—2 koronáért vesztegették a közönség szétrakodta. Mert ugyan mit vegyen? A szükre szabott lisztadagok mellett a kerti vetemények nélkül nem élhetünk meg és jámbor megadással kinceseket is fizetünk értük a szemérmelenül kapzsi termelőnek és a fogházba való kofának.

Miután már a piócahad kiszivta a vérünk javát, eszébe jutott a felsőbb-ségnek, hogy valamit tenni kell. És megmaximálták az új burgonyát métermázsánként negyven koronában. Aradon még ugyan nincs érvényben ez a minden betegségre egyformán alkalmazott maximált-ár-balzsam, mert előbb a helyi hatóságnak a kicsinybeni árát is meg kell állapítani, azonban már is érezhető volt a piacon a maximálás előfuvalma. Azt hihetnénk, hogy a hatás az áresésben nyilvánult meg. Mily téves képzelet. A hatás abban mutatkozott, hogy a burgonya eltűnt a piacról. Hová lett, senki se tudja. — Csak sejteni lehet, hogy a háborús uzsorán kövérre hitott termelők otthon hagyják az áru, mert a fosztogatásban segítő társuk — a kofák — házhoz mennek és az üzletkötésükből kirekesztik a maxit. Ok egymás között nem ismerik a legmagasabb árat és a kofa, amikor helyébe szállítja a városi nagyságának a burgonyát, szintén felrugja a maximális árat.

Mikor fogják végre belátni a rendeletek gyártói, hogy jó szándéku munkájuk hiába való, ha csak maximalnak — rekvirálás nélkül. Azt a kapzsi társadalmi osztályt, amelyet nem hat meg a saját testvéreinek panaszos nyögése, csak a legkiméletlenebb rendszabállyal lehet a becsület utjára vezetni. Amikor megállapítják a legmagasabb árat, azonnal be kell hatolni hozzá és maximális áron lefoglalni a készletét. Azután, amit a cseresznyével és a meggyel elkövettek, igazán minden kimélet alól feloldották a hatóságokat. Annyi cseresznye termett az idén, mint már

régen nem. S kilója mégis 3—4 korona volt. A hatóság cukrot engedélyezett a befőttekhez, hogy télire legyen eledel-pótló anyagunk. Most van cukruk és nem jutunk gyümölcsöshöz, olyan drága. Miért nem állítanak fel állami konzervgyárakat, amelyek számára elrekvirálnák a telhetetlenül kapzsi termelőtől a gyümölcsöt és a kerti veteménye termését. Láttuk, hogy

a háboruban nincs lehetetlenség. Máról holnapra földalatti várakat, vasutakat, gyárakat építenek, ha a hadiérdekek megkívánják. Nincs annál nagyobb hadiérdek, hogy a front mögötti milliók téli szenvedéseit enyhítsünk és ne engedjük át őket, mint védtelen prédát az ügyeseknek, a raffináltaknak, a vastagbőrűeknek, a lelketlen gonoszoknak. (==)

Zavarok a Házelnökség körül.

A munkapárt Tóth János ellen. — Apponyiék Návay ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kedden választja a képviselőház az új elnökséget és ma szombaton még mindig nem tudják az elnöki méltóság jelöltjét, akinek megválasztására komoly reménnyel számíthatnak. A kisebbség Tóth János mellett foglal állást, de ez a jelölés csak ragaszkodás a kisebbségi pártok között történt megállapodáshoz, amelynek megvalósításához nincs meg a kellő erő. A többség a munkapárté és az elnök az lesz, akit a párt akar, vagy jobban mondva, nem lesz elnök, akit nem akar.

Egy fővárosi estilap munkatársa ma érdeklődött a munkapárt körhelyiségében a többség felfogásáról és az elnök megválasztásáról. A kérdésre a párt vezetői ezeket válaszolták:

— Kijelentettük és álljuk a szavunkat, hogy nem akarjuk a magunk számára az elnökséget. Az a beállítás, hogy a kisebbségi pártok jelöltjével, Tóth Jánossal szemben mi Návay Lajos körül csoportosulnánk helytelen. Csak annyi igaz, hogyha Návay Lajos és Tóth János között választhatunk, természetesen, hogy nem Tóthra adjuk szavazatunkat. Jelöltünk nincs és így a legrosszabb esetben a többségi akaratot csak negatív irányban fogjuk érvényesíteni. Nem estünk a fejünk lágyára olyan elnököt ültetni a nyakunkra, akit a személyes gyűlölet terére vitt a politikai ellenállás. Návay Lajost feltétlenül támogatnánk és ha a kormányt támogató pártok az ő személyének jelölésében állapodnának meg, úgy ő lenne az új elnök. Návay neve azonban nem a munkapártból került ki.

A legnagyobb tülekedés idején az Apponyi párt, amelynek csak egy miniszteri tárca jutott, követelte, hogy az elveszített finom stálmokért a Ház elnökségével kártalanítsák. A miniszterelnök hozzájárult az Apponyi párt követelésének ilyen módon való kielégítéséhez. A munkapártban felháborodással fogadták Tóth János jelölésének hírért, amelyről hamar értesült a párt. Ezután került Návay neve forgalomba és azt kell hinni, hogy Návayt a miniszterelnök jelölte. Egy ideig úgy látszott, hogy ez a jelölés közmegelegedést keltett, de az Apponyi párt kevés ol később hivatalos kommunikében éles támadást intézett Návay ellen és kijelentette, hogy továbbra is ragaszkodik Tóth János jelöléséhez.

A miniszterelnök ezután megundorodott és ez a mai helyzet ebben az ügyben. Az elnök-

választás nyílt kérdés, amelyben a kisebbségi pártok tetzés szerint foglalhatnak állást. — Könnyen meglehet, hogy az Apponyi-párt jelöltjével szemben az alkotmány-párt vesszi fel majd a harcot. A mi magatartásunk az addig kialakulandó helyzettől függ. Ha hétfő estig nem lesz ellenjelöltje Tóth Jánosnak, a munkapárt hétfőn este egybehívott értekezletén kíván megállapodni valamely pártunkivüli személyiség jelölésében.

Egy másik fővárosi esti lap azt jelenti, hogy a hétfői nap folyamán Tisza István gróf és Esterházy Móric gróf miniszterelnök még egyszer tanácskoznai fognak az elnökválasztás dolgában és némi remény van arra nézve, hogy az eddigi jelöltek elejtésével sikerül olyan megoldást létesíteni, amely a Ház minden oldalán megnyugvást nyerhetne. Politikai körökben Bolgár Ferenc v. b. t. t. személyében látják az új elnököt.

LEGUJABB.

Érkezett éjjel 2 órakor.

A csehek fenyegetik az osztrák miniszterelnököt. — Amerikai csapatok Franciaországban.

Prága. Clam-Martinié gróf utolsó beszéde miatt számtalan anonim levelet kapott, amelyek a legsúlyosabb becstelenséget tartalmazták. A prágai rendőrség nagyarányu nyomozást indított a földalati kiderítésére. Clam-Martinié család sirboltját, Martinié kastélyban a legcsunyább módon bepiszkolták. Ezért a gróf elhatározta, hogy család sirboltját más kastélyba helyezi át.

Amsterdam. A holland szociáldemokrata vezetőségnek Stockholmból jelentik, hogy július 12-én fontos események lesznek Stockholmban. E napon fognak először az orosz katonai és munkástanács képviselői az osztrák-magyar szociáldemokratákkal tárgyalásra összejúlni.

Zürich. A Züricher Zeitung szerint az elmúlt héten nagy amerikai csapattömegeket tettek partra délfrancia kikötőkben.

Pétervár. A távirati ügynökség jelenti: Kerenski parancsot adott ki a különbizottságnak egy törvényjavaslat elkészítésére a női munkaerő mozgósítása céljából.

Kürthy báró lemondását a miniszterelnök elfogadta.

A termés betakarítása után távozik. — Nyilatkozat a gyümölcsközpontról, az új burgonyáról és a befőzéshez való cukorról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Egy fővárosi újságíró ma fölkereste báró Kürthy Lajost, aki előtt elsősorban azt tette szóvá, hogy mennyiben felelnek meg a valószínűségnek a lemondásáról terjesztett hírek. Kürthy báró erre a kérdésre a következő választ adta:

— Az új kormány kinevezése után a miniszterelnök megkérdezte, hogy meg akarok-e maradni állásomban, amire én igennel feleltem. Később azonban meggondoltam a dolgot. Én a másik politikai pártba tartozom és ha az új éra alatt is megmaradnék állásomban, ez sürdősökre vezethetne, amiket el akarok kerülni. Így át fogom a helyemet másnak adni. A Közélelmezési Hivatal élén kifejtett működésemtől mindig igyekeztem távol tartani a politikát, de úgy érzem, hogy azt még sem lehet az egyéntől egészen elválasztani. A miniszterelnök lemondásomat tudomásul vette. A cséplési munkáztok befejezése után bucsut mondogatnak hivatalomnak, melyet szeretettel és ambícióval igyekeztem betölteni.

Arra a kérdésre, hogy még más személyi változások is lesznek-e a Közélelmezési Hivatalban, s az alelnöki állást csakugyan Nagy Ferenc miskolci polgármester fogja-e betölteni, ezeket felelte Kürthy:

— Igen, Nagy Ferencet kombinációba vették, de a kormány még nem döntött. Én a miskolci polgármestert feltétlenül megfelelőnek tartom erre a tisztségre, mert eddigi működésével bebizonyította, hogy ért a dolgokhoz.

Az újságíró ezután a főzelék- és gyümölcs piac tarthatatlan állapotaira terelte át a beszélgetést. A Közélelmezési Hivatal elnöke arra a kérdésre, hogy miért késik a főzelék és gyümölcs forgalmát szabályozó rendelet, a következőket felelte:

— Mi idején elkészítettük a főzelék- és gyümölcsközpont fölállításának tervezetét és átküldtük a földművelésügyi miniszteriumba. Ha nincs kormányválság, a rendelet már rég megjelent volna. Tudom, hogy a főzelék- és a gyümölcs piacokon nehéz állapotok vannak, amit ez a szárazság és az ausztriai nagy verseny csak súlyosbítanak. A szárazságon nem segíthetünk. A bécsi nagy vásárlások ellen azonban rendeltetveztünk annyiban nyújt védelmet, hogy csak a fölösleget engedjük kivinni. A régi kormány a rendeltetveztet elfogadta, az új kormány azonban, értesülésem szerint, változásokat akar rajta ejteni.

Készülődés az új választásokra. Fővárosi tudósítók telefonálják: A miniszteriumokról szóló törvényjavaslat után, királyi kéziratral elnapolják szeptember végéig a Házat. Akkor a választójogi reform következik, amelynél, ha a munkapárt akadályokat gördít a gyors és radikális elintézés útjába, akkor a parlamentet fölösztatják. A baloldali pártok már készülnek a választásokra és elhatározták, hogy a nyár folyamán agitálni fognak az általános, egyenlő és titkos választójogi érdekében és felvilágosítják a népet arról, hogy mit akar Tisza és mit akar a kormány. Az agitáció irányítói Apponyi Albert gróf és Károlyi Mihály gróf lesznek.

Andrássy Gyula gróf mai vezércikkében a „Magyar Hírlapban” többek között a következőket írja: A politikai pártok reformra szorulnak, amelyek egyfelől alkalmassá kel-

tenniök a modern élet társadalmi élet fölfogásaihoz, másrészt a történelmi multhoz. Ezt pedig úgy lehetne keresztülvinni, ha az új kormányt támogató összes pártok egy nagy demokratikus reformpárttá egyesülnek. — Az egész belpolitikának át kell alakulnia a háboru tanulságai szerint. A modern szociálpolitikát bele kell vinni a kormányzás és a törvényhozás minden ágába. A milliók által megvédett államnak a milliók érdekében át kell alakulni. Viszont a millióknak érdekeit, — amely az ő saját, külön léteérdekeik — össze kell egyeztetniök a magyarság egyetemes érdekeivel. Az első gyakorlati lépés ehhez, ha azok a parlamentári politikai pártok, amelyek a mult kormányt együtt buktatták meg és a jelenlegit együttesen támogatják és amelyeknek választójogi programjuk is közös, egy nagy demokratikus reformpártban egyesülnek és a jövőre nézve megállapítják közös munkaprogramjukat.

Károlyi Mihály gróf a békéről.

A komáromi választás előtt.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Komáromból jelentik: Balla Aladár a komáromi választókerület függetlenségi és 48-as párt képviselő jelöltje tegnap mondotta el programbeszédét Komáromban. Ez alkalommal Károlyi Mihály gróf is nagy beszédet mondott a belpolitikai helyzetről és a monarchia külpolitikájáról. Károlyi Mihályt több pártjabeli képviselő kísérte le Komáromba. Először Balla Aladár mondotta el programbeszédét, és utána Károlyi Mihály gróf szólalt fel.

Beszédében hangoztatta, hogy az ellenzéknek az a része, amely nem szimpatizál a háboruval, eddig állandó üldözésnek volt kitéve. Az osztrák szociálisták egyik vezére tegnap kihallgatáson volt a királynál és visszatérve innen üzenetet adott át a Háznak, azt hogy „öfelsége a mihamarabb való békét óhajtja.” Az uralkodó a háboru alatt a békéről gondolkodik, mert fiatal ember, aki érezni tud, skinnek van szociális érzéke, aki szereti a népet és aki első kötelességének tartja a mihamarabb való békét. Az volt a mi bűnünk, hogy mi megelőztük fiatal királyunkat, aki akkor még nem is volt király, a béke nyílt hangoztatásával. Sajnos, azonban a békének ellenségei is vannak.

A békét csak azok akarják igazán, akik háboru után nem akarják fenntartani azokat az eszközöket, amelyek a békét állandóan és legjobban veszélyeztetik, akik az igazi állandó és tartós béke megkötését akarják. Aki azonban azt akarja, hogy a visszavonás maradjon fenn a nemzetek között a háboru után is, az nem akarja a békét. Németország tekintetben két táborra oszlik. Az egyik az annexionista párt, amely a militarizmust a háboru után is fenn akarja tartani és a másik táborban vannak a nagy tömegek, amelyek a békét állandó jellegűnek akarják. Azt mondják rám — mondta ezután Károlyi Mihály gróf — hogy én Németország ellenes politikát csinálok. Az bizonyos, hogy a militaristákkal, az annexionistákkal és a junker Németországgal hadilábon állok, a Tirpitzeket tényleg a legnagyobb veszélynek tartom és azt akarom, hogy a hivatalos Németország ezek nyomásának ellent tudjon állani.

Én Németország parlamentarizálásában és demokratizálásában látom azt az egyedüli utat, amely a béke felé vezet. Örömmel állapítom meg, hogy kiváló külügyminiszterünk, Czernin gróf szerencsésen és ügyesen kezelte ezeket a

kérdéseket. Az annexió nélkül békére való hajlandóságát nyíltan kimondott és a béke iránti vezetést magához ragadta.

Károlyi Mihály gróf után még Huszár Károly és többen szólaltak fel.

Az ügyvédek Vázsonyi Vilmosnál.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Az ügyvédi kamarák országos szövetsége ma délben küldöttségileg felkereste Papp József dr., a budapesti ügyvédi kamara elnökhelyettesének vezetésével Vázsonyi Vilmos dr. igazságügyminisztert. A küldöttségben képviseltették magukat a budapesti ügyvédi kamara választmányja, az ország valamennyi ügyvédi kamarája az ügyvédi gyám és nyugdíjintézet, a Kassa ügyvédi tanácsának ügyvéd tagjai és az ügyvéd-szövetség.

A küldöttség, amikor Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter megjelent, sikeres ovációval fogadta. Papp József dr. üdvözölte a minisztert az összes ügyvédi szervezetek nevében és Vázsonyi Vilmos hosszabb beszédet a következőket mondotta:

— Mélységes hálával köszönöm a magyar ügyvédi kar megjelenését, azt ritka és nagy kitüntetés, amelyben engem a ügyvédi, kar részesített. Az az igazságügyi program, amelyet a kormány, vallott nagyon rövid volt, de a maga rövidségében mégis megelőzte azt az irányt, amelyen mi dolgozni akarunk. Ez a közszabadságnak, az egyenlő jognak, a védelem szabadságának irányja a bírói függetlenségnek, a szabad ügyvédség és szabad sajtó hármasszlopán nyugvó közszabadságnak hirdetése. Amit igazságnak hirdettem az ügyvédi kamarában ifju koromtól kezdve, az ma is annak vallom és annak megvalósítását kézbe vagyok minden erőmet szentelni. Ezért vallom magamat ma is ügyvédnek és büszkén vallottam oly időkben is, amikor a képviselőházban a védelem közszabadságát nem volt népszerű kellemes és oportonus vallani. Abban a meggyőződésben voltam és vagyok, hogy a magyar ügyvédi kar a magyar alkotmányosságának és a magyar közszabadságának, tehát a nemzeti iránynak a legerősebb támasza. Amikor annyiszor hangoztatom a középosztály tiszteletét a reakciós irányzat védelmére, oly érteséssel vallom magam a középosztály, mely értékes és nobiles része a nemzetnek, a magyar ügyvédség tagjának, amely amida csak fennáll, mindig megmutatta azt, hogy ép oly erős benne a magyar nemzeti érzés, mint amennyire lángol lelkében a nép iránt való szeretet az egyenlő jog követelése és a közszabadsághoz való törhetetlen ragaszkodás. Ami kamaráink közgyűléseinek története egyúttal az egyenlő jogért és közszabadságért és ajogeszme terjesztéséért vívott küzdelem is.

Ezután az igazságügyminiszter kijelentette, hogy a legközelebbi napokban adja a sajtócenzura megszorításáról szóló rendeletét és amennyire a háborus viszonyok és körülmények között lehetséges, vissza adja a sajtószabadságot, addig is, amíg a jelenlegi sajtótörvényt romba nem döntheti és az esküdtszéket a maga épségében és tisztaságában vissza nem állította. Gyorsan kíván cselekedni abban az irányban is, hogy szüntön meg az a fölfogás, amely az eljárások szigorítását összetéveszti a védelem korlátozásával. Felfogás szerint ennek éppen az ellenkezője logikus. Minél enyhébb törvényeket kell végrehajtani, annál kevésbé van szükség ügyvédekre és minél szigorúbb a törvény, annál jobban kell ügyelni arra, hogy a védelem szabadsága teljes legyen.

Végül arra kérte a küldöttséget és annak minden egyes tagját, hogy ezentúl is tekintsek őt kartársuknak és keressék továbbra is fel tanácsaiért.

Ezután az igazságügyminiszter a küldöttség tagjaival hosszasan elbeszélgetett.

Ferenc Ferdinánd magyar bizalmasa.

Látogatás Linder György volt képviselőnél.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

A szerajevói tragédia harmadik évfordulóján sem lépett ki Ferenc Ferdinánd alakja abból a miszticizmusból, amely életében is körülvette. A nemzet között és ő között nem volt intím kapcsolat, és a csupa energiától feszülő főherceg körül fakadó legendák sem támasztottak látszólag lelkesedést iránta a magyar nép szívében. Bus elmúlásának harmadik évfordulóján olyan emberrel volt alkalma beszélni fővárosi tudósítónknak, akiről a legkevésbé tudják csak, hogy hosszú éveken keresztül volt intím összeköttetésben a főherceggel. Ferenc Ferdinánd Linder György, volt országgyűlési képviselővel, a néhai Bánffy Dezső báró meghitt emberével, az egykori dunántúli körjegyzővel éveken át a legbizalmasabb összeköttetést tartotta fenn. Minden héten jóformán 2-3 levelet váltottak egymással a trónörökös és Linder. Minden héten 2-8 levelet hozott a posta a képviselőnek Üllői-úti lakására és Ferenc Ferdinándnak e leveleiből egészen másként alakul ki a főherceg alakja, mint amilyennek a magyar közvélemény ismerte. Ferenc Ferdinánd valójában a nép embere volt, igazi demokrata, és nem volt ellensége a magyar nemzetnek.

Budapesti munkatársunk ma felkereste Linder Györgyöt Üllői-ut 52. b. számú házában lévő lakásán. A volt képviselő kinyitotta íróasztalának fiókját és egész köteg levelet vett elő, amelyek közül néhányan megmutatta az aláírást. Férfias, kemény vonásokkal volt odajegyezve: *Erzherzog Franz Ferdinand*. Linder György a következőket mondta:

— Több száz levelet kaptam a volt trónörökösötől, de ezek tartalmáról egyáltalán nem nyilatkozhatom.

— Milyen magyar kérdések vannak bennük? — kérdezte munkatársunk.

— Néhai Ferenc Ferdinánd a legkisebb politikai ügyek iránt is érdeklődött, nem volt az a parányi politikai mozgalom, vagy akció, amely elkerülte volna figyelmét és minden budapesti újság, — még a legkisebb is, — mindennap odakerült az asztalára. Ki sem mondhatom mennyire a legteljesebb őszinteséggel érdeklődött a fenséges ur magyar dolgok iránt. Én leplezetlenül fölirtam hetenként többször kamerítő levélben a helyzetet és a volt trónörökös ha valahova elutazott mindig magadta nekem a címét.

— Arra a kérdésre mi igaz abból, hogy Ferenc Ferdinánd nem szerette a magyarokat, Linder így válaszolt:

— Ez üres pletyka, amelynek az okáért is szorgálhatok: Ferenc Ferdinánd minden ténykedése szigorúan megszabott körben mozgott. Egyénisége melegen emberi volt, politikai fölfogása a legnyomatékosabban hangsúlyozva nagyon demokratikus. A nép igazi barátja volt és hogy az általános választójogot szükségesnek tartotta, az köztudomású. Minden erejét arra fordította, hogy ha egyszer trónra kerül, a népet boldognak lássa. Célja az volt, hogy a nép gazdasági ereje nagyobbodjék és

mindenki otthonot találjon a hazájában. Kissé pesszimista volt, sötétnek látta a politikai hely-

zetet és ez is hozzájárult ahhoz, hogy nem tudták megértetni.

A berlini szélhámosnő pöre.

Hamis bélyegzők. — 180,000 kiló kolbász. — Hatvanezer márka ingekért.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Óriási érdeklődés előzte meg annak a nagyszabású berlini bűnpörnek a tárgyalását, melynek vádlottja: Kupfer Meta asszony, az utolsó évtized egyik legnagyobb stílű szélhámosa. — Okirathamítás, csalás, árdragítás és istentudja miféle bűnhalmazattal vádolva került Kupfer asszony bírái elé.

Az első nap tárgyalási anyagát az az okirathamítás alkotta, melyet Kupfer asszony magas rangú katonai személyiségek nevével követelt el. Kupfer asszony ugyanis óriási élelmiszer-üzletet bonyolított le a hadsereggel, s hogy ez könnyebben sikerüljön a bizonyos hibák és hiányok fölött az átvevő katonai hatóságok szemét hunyjanak: meghamisította az aláírásokat. Diemer alezredes, Cassione fődirektor, Rohn gróf Bécsből stb. kerültek ilyen módon gyanuba, mert, amint a következmények megmutatták, csaknem félmillió márka jogosulatlan haszon származott csak ebből az egy tételből Kupfer asszony javára.

A nagystílű szélhámos asszony eközben a legfényesebb életet folytatta, úgy hogy a milliók, amelyeket az általa alapított vállalatba a részvényesek, befizettek, nemkülönben azok a milliók, amelyek a vállalat pénztárába időközben befolytak, eltűntek, mint a kánfor, felémésztette ezeket a fényűző élet. Ekkor Kupfer asszony a csalásnak egészen átlátszó és naiv módjához folyamodott s berlini törvényszéki körökben is csodálkoznak azon, hogy csak későn jöttek rá erre a közönséges családi formára. *Hamis bélyegzőket csináltatott*. Pl. „Bevásárlási társaság Berlin, Cassel, Bécs, Stuttgart” vagy „Leipzig élelmiszer raktár 18. A. K.” vagy a „Leipzig 19-ik gyaloghadosztály intendaturája” stb. Ezeket a bélyegzőket a hadseregnek ki nem utalt áruk számlájára nyomta s kitöltötte azokat. Ezek a hamis számlák a következő tételeket tartalmazták: — 180.000 kiló kolbász, kilója 7.50 márka. — 80 vagon kondenzált (Nestlé) tej 50 dobozával 58 márka. A pecsét kelte természetesen odahamisította az átvevő katonai közeg nevével is, mint pl. von der Planif alezredes stb.

Az ügyész a tárgyaláson már ennél a tételnél rámutatott arra, hogy egészen fiktív nevekre és hamis cégekre történtek-e hamisítások. A „leipzig élelmiszer raktár 18. A. K.” például nem létező valami, amely ilyenformán nem is vehetett át, Kupfer asszonytól semminemű élelmiszert. Az ilyen címeket azért találta ki Kupfer asszony, hogy az esetleges türelmetlenkedő hitelezőknek felmutathassa a szédítő tételeket tartalmazó számlákat s megnyugtathassa őket, hogy nemsokára nagyobb összegek fognak beérkezni hozzá.

— Miért üzött ön olyan mértéktelen luxust, kérdezte az elnök.

Nevetve szólt a vádlott: — Ugy kellett fellépnem, hogy óriási vagyonomról és jövedelmeimről szóló mesét mindenki elhiggye.

— Mégis megvilágításul tel kell hoznom ön előtt gyanút keltő költségeinek mértékét. Ön három hónap alatt csak virágra 18000 márkát adott ki, naponta bérautokra 60-70 márkát költött. Egy fehérnemű üzletben egy napon 60000 márka adóságot csinált. Egy színesz premiérjére babérkoszort csináltatott, melynek értéke 1400 márka. Ez mégis csak allatlan!

Több tanu vallja ezután, hogy a vállalatnál elhelyezett tőkéjéből soha egy fillért nem látott, még kamatot se.

A vádlottnő, midőn az elnök megkérdezi, mit szól mindezekhez: — Könnyedén vállalt von és cinikusan mosolyog.

A tárgyalási termet temérdek asszony töltötte meg; a legelőkelőbb körök is érdeklődéssel kísérik a tárgyalás folyamatát. Az elnöknek többször kell a hallgatóságot csendre és nyugalomra figyelmeztetni. S csodálatos, a rokonszeny a vádlott mellett nyilatkozik meg. Fényűző és könnyű élete sok barátot szerzett neki. A mai tárgyalás délután 5 órakor ért véget. Holnap fél tíz órakor folytatják.

Hivatások

és tartalékos tisztiek.

— Kikért vállal felelősséget az állam? —

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Egyik orosz fogolytáborból Kabarovszkából írja egy tartalékos tiszt az alábbi levelet. Szó szerint közöljük nemesak azért, mert tartalékos tisztjeink nagy számánál fogva itthon sok családot érdekel a benne elmondott dolog, hanem azért is, mert feleletet és intézkedést remélünk az illetékes köröktől. A levél így szól:

Kedves Barátom Julius 29-óta hadifogoly vagyok. Kabarovszkban élek és most olyan ügyben fordulok hozzád, a mely rendkívül fontos a hadifogságban lévő tartalékos tisztekre nézve. Az amerikai és a svéd konzul pénzkölcsönt szívesen adni, a melyet nyugta ellenében osztanak szét a tisztiek közt. A kölcsönt otthon kell visszafizetni, még pedig a háború folyamán. A szétosztást a táborparancsnok végzi egy kapitány segítségével. A legutóbbi kölcsönt alkalmával. *Marcus Dantel*, a cs. és kir. 26. gyalogosezred kapitánya és *Komonyiki Loránt* kapitány a 81. honvédegyezredéből azt állította, hogy törvény van, a mely szerint az állam felelős az aktív tisztiekért és ha ezek itt adóságot csinálnak az állam a háború után megfizeti.

Ellenben *semminemű felelősséget nem vállal az állam a tartalékos tisztiekért*. Ennek következtében a nevezett két kapitány a kölcsönt csak a husz aktív tiszt közt akarja szétosztani, de a száznyleveles tartalékos tisztnek egy fillért sem akar adni. Kérlek, érdeklődjél ebben a dologban a honvédelmi minisztériumban és értesíts, vajjon valóban van-e ilyen törvény és vajjon otthon is úgy gondolkoznak, hogy ekkora a különbség az aktív és a tartalékos hadifogoly tisztiek közt és hogy az utóbbiakat, valamint hozzátartozójukat még tíz rubel visszafizetésére sem tartják képesnek. Várom válaszádat. Kabarovszk, március 25-én. Barátod . . .

Nem egy előkelő és legfőbb katonai tekintély nyilatkozott e háború folyamán a tartalékos tisztiek és a népfelkelő tisztiek derekasságáról. Néhány héttel ezelőtt Sopronban Pflanzner-Baltin hadvezér szólt a legnagyobb elismerés hangján ezekről a tisztiekről, a kik éppen úgy dolgoznak, éppen úgy harcolnak, éppen úgy szenvednek, éppen akkor sikerül érnek el és éppen oly elszántan mennek neki a halál-

nak, ha kell, mint a jóval kevesebb számú hivatalos tisztak. Az a megkülönböztetés tehát, a melyről a levél beszél, magyarázatra szorul és kiigazítást kíván.

LEGUJABB.

Reggel 3 órákor érkezett

Anarchisták Pétervárott. — Feszült helyzet Oroszország és Románia között. — Az orosz offenzíva.

Zürich. A Novoje Vremja jelenti: Ezidő szerint 50.000 anarchista tartózkodik Péterváron, akik katonai fegyverekkel vannak ellátva és akikhez nap-nap után katonaszökevények csatlakoznak. Az ideiglenes kormányt azzal fenyegetik, hogy az esetre, ha a fronton újra katonai műveleteket kezdenek, akkor ostromállapotba helyezik Pétervárat. Kerenski több levelet kapott, hogy ha teljes gyülekezési szabadságot nem ad nekik, akkor elpusztítják a pétervári hadiüpart.

Stockholm. Az Utro Rosszija írja: A Jassyban kivégzett 32 ember között volt Wecholer román szociálista is, aki május elején elősegítette Rakovszky román szociálista vezér menekülését a börtönből. Pétervári jelentés szerint a katonák és munkások tanácsában ez a hír nagyfokú izgalmat keltett és most már nincs kizárva az sem, hogy Oroszország és Románia között szakadás áll be.

Genf. A Journal de Geneve párisi tudósítója jelenti: Miután minden jel szerint a háború a döntés küszöbén áll, a szövetségesek elhatározták, hogy összes tartalékaikat fölhasználják.

Genf. Szakonikiból érkezett távirat szerint Venizelosz kormányának bizalmi emberül Dangelis tábornokot nevezte ki. Valószínűleg ő fogja az offenzívát vezetni Bulgária ellen.

Genf. Egyik genfi lap a következőket írja: Párisból érkezett megbízható hírek szerint az orosz hadvezetőség most komolyan készülődik a délnyugati harcra a tavaly megkezdett offenzívá folytatásának előkészítésére. Az orosz hadvezetőség erre a célra jelentékeny haderőt vont össze az osztrák-magyar arcvonalon. A tüzérseget megfelelő mértékben megerősítette és arra törekszik, hogy a belső zavarok ellenére lehetőleg fokozza a muníció gyártást. Feltűnő, hogy éppen az osztrák-magyar területen készítenek elő támadást. Ez a jelentés sajtósági világitásba helyezi a pétervári katona és munkástanács részéről hozott határozatokat. Ez a határozat nyomatékosan beszél az annexió nélküli békéről és most az orosz hadvezetőség új offenzívát készít elő, amelynek nem lehet más célja, mint idegen területek annektálása.

Berlin. A Wolff ügynökség esti jelentése a következő: Nyugaton esős időjárás mellett nem történt lényeges esemény.

Keleten erős tüzérsegi előkészítés után a felső Sztrípától a Zlota-Lipa nyugati partjáiig terjedő területen orosz gyalogsági támadás kezdődött. A támadás pusztító tüzünkben összeomlott.

Basel. Amsterdamból jelentik: Egyik angol lap híradása szerint az Angliában levő orosz zsidók kijelentették, hogy nem lehet tőlük azt kívánni, hogy harcoljanak osztrák-magyar és német testvéreik ellen. Az angol és francia kormányt ismételtén kéri, hogy mielőbb hozzák létre a békét.

Bécs. Klofác képviselőnek, aki tudvalevőleg fogságban van, e hónapban a képviselőház elnöksége kiutalta járandóságát.

Bécs. Georgi volt osztrák honvédelmi miniszter frontszolgálatra jelentkezett. Valószínűleg hadseregpáncsoknokságot fog kapni.

Esik eső . . .

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Két teljes hónapja várja szomjazva a magyar föld az áldó és termékenyítő meleg esőt. Május első napjai óta nagyobb esőzés elkerült bennünket, különösen Arad vidékén. Az ország egyes tájairól kaptunk híreket, két-négy milliméteres esőkről, de Arad város és környéke felett nem állott meg a terhes felleg, hogy üdítő tartalmát elszórja a mezők felett.

Mindnyájan szinte imádkozó lélekkel tekintettünk fel oda, ahonnan származik „minden jó adomány és tökéletes ajándék.” A gazdák panaszai, amelyekkel a tikkadt s a szárazságtól kicserepesedett föld bajait panaszták előtünk, mindnyájunk lelkében visszhangra találtak, mert tudtuk, hogy Magyarország földjének jó termése egy dicsőséges háború sikeres bevégzését jelenti.

Magyarország termésétől függ a béke, az áldás és a nyugalom. Ezért volt oly csüggedt a lelkünk, midőn a futófelhők nyom nélkül tüntek el felettünk. És ezért örülünk most, hogy az ég csatornáit felettünk is megnyiták, ha rövid ideig tartó, de kiadós esővel áztatták meg a szomjas földet.

Ma délután négy órákor erős villámlás és menydörgés vezette be a heves záport, amely egy pillanat alatt megtisztította Arad utcáit. Az égen sötét felleg állott meg és úgy látszott, hogy hosszabb esőre van kilátás. Ez a várakozásunk ugyan nem vált be, mert egy jó óránál tovább alig tartott a zápor, de mindenestre ez is elég volt ahhoz, hogy a fák, füvek, növények lankadt fejüket felemeljék s ózondus sóhajukat a megtisztult levegőben kihelheljék. Az eső azonban még azután is szépsőszerűen tovább permetezett.

Telefonon érdeklődtünk az Aradot környező falvakban is, ahonnan a legkielegetőbb válaszokat kaptuk. Az esőzés mindenütt bőséges és kiadós volt, egyes helyeken tovább is tartott, mint Aradon és különösen a kukoricának használt sokat.

Tudósítónk jelentése szerint Arad környékén a következő helyeken volt eső: Magyarpécskán, Újszentannán, Óthahmon és Gyorokon zivatar, Kisjenőn löbb zivatar, majd csöndes eső.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Szemben a vidék több helyéről jelentett kiadós esővel, a fővárosban csak egy kis futó eső volt, mely csupán percekig tartott és még a levegőt se hűtötte le. A külvárosokban nem esett.

TARKASÁGOK.

(Az utas és a trafik.) Egy utas mesélte a következő megtörtént esetet:

A városban több helyen dolga lévén, elhatározta, hogy a körutat konflison teszi meg. Alig néhány látogatás után az egyik Andrassy-terén levő dohánytőzsde előtt a kocsis megállította a lovat, leszált és ott hagyta az utast a kocsiban.

— Mi az? Nekem nincs itt dolgom — mondja az utas.

— De nekem van. Már egy hét óta várom, hogy trafikot kapjak és most érkezett. Pasast kapok máskor is, de — dohányt nem...

(Minden fordítva.) A kávéházban két férfi arról beszélget, hogy milyen rosszak a beszerzési viszonyok. Még azokat az élelmi cikkeket is nehéz bevásárolni, amelyeknek most van az idényük — sóhajtott fel az egyik.

— Ez azért van, mert most minden fordítva történik — feleli a másik.

— Hogyan?

— Ezelőtt azért kellett sokat mozogni, hogy az embernek étvágya legyen.

— És most?

— Most azért kell reggeltől estig szaladgálni, hogy az embernek ennivalója legyen...

IRODALOM ES MŰVESZET.

* **A Golem.** Kövessy Albert rendkívül hatásosan fölépített daltjátéka lesz a legközelebbi ujdonság, melyre nagy ambícióval készül a szerényzet. A Golem pompás zenéjét összeállította a régi eredeti héber dallamokból és részint szerette Virányi, Jenő a Népopera karnagya. Maga a darab pedig a legérdekesebb, a mit elképzelni lehet. A Golemhez új díszlet is készült és maga a Golem jelmeze Budapesten készült, ami magában is látványosság számba megy. Az ujdonság főszereplői Z. Váradi Margit, Horváth Mici, Polgár S. Győző és a címszereplő Róna. A Golem sorozatos előadásokban esütörtöktől kezdve van műsorra véve.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap mint rendesen két előadás lesz a színházban, d. u. 3 fél órákor Schubert kitűnő operettje, a Három a kisleány kerül előadásra a már ismert pompás szereposztásban, 7 és fél órákor pedig egyik legnagyobb sikert aratott operett, a Tiszavirág kerül színre.

* **A Vengerkák.** Góth Sándor hatalmas színpadi műve, mely a Vígsházban állandóan zsúfolt házakat vonz, hétfőn kerül színre a nyári színházban először. A vezető két főszerepet Harsányi Margit és Delli Lajos játsszák, a többi szereplők maradnak a régié.

SPORT.

+ **Labdarugó mérkőzés.** 33. tisztek Á. T. E. 2:1 Féldő 0:0. Szép számú közönség előtt folyt le tegnap az Á. T. E. első mérkőzése, de nem a legszebb eredménnyel. A szürke csapat ezúttal is megmutatta, hogy csapatjában régi kitorott erők játszanak. A mérkőzés lefolyása, hangos volt. Az első féldő elég lassu tempóban folyt, amit a 0:0 eredmény elárul, annál szebb volt a második féldő, mikor is a 33. csapat valóssággal odaszögezte a kapuhoz az ATE. csapatát. Az ATE. csapatából szépen játszott, Horák—Murányi az aradi munkások játékosai Rutkai FTC. valamint higgadt és szép fair játékával kitűnt Reifeld jobbösszekötő. A 33. csapatból kimagaslott játéktudásával Szendrő, Borszéki, Bartolf, Post, Dencig, akik nem egyszer hozták veszélyes helyzetbe az ATE. kaput. Erdemesnek tartjuk megemlíteni, hogy a 33-asok a második féldőt 10 emberrel játszották végig, mert az egyik half megsérült.

A 48-as szociáldemokrata-párt, amely 1899. óta népszövetséggé alakult a magyar földművesek és a munkásnép bevonásával és Mezőffy Vilmos köré csoportosulva működik, jelenleg 91.200 tagja van, elhatározta, hogy ötven tagból álló aktív központi bizottságot alakít a párt újjászervezésére. — A program kidolgozásával Kalmár Antal dr. publicistát bízták meg. A program két főpontja a kis magyaroknak földdel való ellátása és az általános, egyenlő és tükös választójog megvalósítása.

Kittüntetés. A király megparancsolta, hogy az ellenséggel szemben vitéz magatartását elismerésül Berta Dezső 28. tábori vadászszázalombeli hadnagynak a legfelső dicsőségi ismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adassék:

Pop Csicsó és Goldis László leleplezése.

Pópa György dr. táblabíró nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Tudvalévőleg Tisza István gróf, a képviselőházban leleplezte Pop Csicsót, Goldist és társaikat, akik megtagadták az aláírását annak a nyilatkozatnak, amely a magyar hazához való hűségüket dokumentálta volna akkor, amidőn az entente a magyarországi románok „felszabadítása” érdekében adott ki proklamációt. Pop Csicsó és Goldis azzal védekeztek, hogy azért tagadták meg a nyilatkozat aláírását, mert azt Pópa György dr. volt aradi törvényszéki, jelenleg nagyváradi táblabíró tette eléjük s ők nem akarták aláírásukkal Pópa dr. hivatali és politikai érvényesülésének szekerét tolni. Pópa dr. alábbi nyilatkozatában kellő érdekre szállítja le Goldisék üres mentegőzését.

Teljes tárgyilagossággal megállapítható, hogy Goldisék viselkedése a románság körében a legnagyobb visszatetszéssel találkozik. A magyarországi románság zöme együtt küzdött, együtt nélkülözött a magyarsággal; egész lelkével velünk érez és haraggal fordul el azoktól az álnok önzérekéntől, akik önző egyéni célok eléréseért gyűlöletet akartak szítani a románság körében a magyarok ellen. Ez a törekvésük azonban sikertelen maradt, mert a magyarországi románság hűen, becsületesen kitartottak a magyar haza mellett és elhessegették maguktól a csabító szíren hangokat. Goldisék teljesen magukra maradnak és görbe utjukon csak nyugtalan lelkük sötét árnyalatai kísérik el őket.

Pópa György dr. érdekes nyilatkozata így hangzik:

(Válassz a két álvészérnek.)

— Mindenekelőtt szükségesnek tartom felvilágosítani az olvasót arról, hogy annak a nyilatkozatnak, melyet a román püspökök és a román intelligencia február havában Tisza gróf utján a Felsőházhoz juttattak, tulajdonképpen nem az alattvalói hűség kifejezése volt a célja, mert hiszen tény, hogy a románok ezt már előzőleg ismételtén megtették, hanem főképpen a tiltakozás az entente-nak akkoriban közzétett hadicéljai és azoknak hamis árgyvei ellen. Hangoztattuk ebben, hogy mi nem vagyunk „elnyomottak” nekünk nem „idegen uralom” a magyar szent korona uralma, bennünket tehát nem kell, mert nincsen is mi alól felszabadítani. Ezt a nyilatkozatot nem írta alá Pop C. István. És mert, hogy e miatt a közvéleményítélőszéke elé lett állítva, Pop C. István az én hátam mögé bujik el.

Hát hiszen Pop C. István világlátásban igen vitéz legény volt a sövény mögött.

De én vagyok neki ma is olyan jó embere, hogy vállalom a spanyol fal szerepét, először azonban tisztázzunk egy lényeges kérdést.

Azt mondja Pop C. István, hogy ő nem ismerte azt a nyilatkozatot. Ez valótlanság. Pop C. István többet magával egy bizonyos helyiségben tartózkodott, mikor én a Mangra Vazul metropolita és Pap I. János püspök aláírásával már ellátott nyilatkozatot délelőtt az ő rendelkezésükre bocsátottam és ott hagytam. Biztos tudomásom van arról, hogy mintán távoztam, azt a „papiroost” ott nyomban maguk között felolvasták. Azt is tudom, hogy miképpen nyilatkoztak annak tartalmáról és céljáról, de ezt egyelőre elhallgatom. A vége az volt, hogy délután visszakaptam a nyilatkozatot — aláíratlanul. A többi reá hagyom úgy, a hogy

Pop C. István mondta. Mert hát igen a külön pártot nem alkotó román anyanyelvű orsz. képviselők, azért kezdeményezték és a két metropolita, négy püspök, azután Mihály Tivadar a nemzetiségi párt elnöke és a román intelligencia színe-java azt a nyilatkozatot mind-mind, nem hazafias kötelességből, hanem csak azért írta alá, hogy ezzel az én egyéni és politikai törekvéseimet alátámassza.

Ezt az egyéni érdeket Pop C. István szolgáltni nem akarta és ezért nem tiltakozott az entente felszabadító célja ellen. Hát jól van. En mindezt magamra vallom. És vállalom azt is, hogy Pop C. Istvánt a hátam mögé bujtassam. Vállalom annak a felelősségét, hogy ő azt a nyilatkozatot én miattam nem írta alá, de csak egy feltétellel: Jelentse ki Pop C. István, nem becsületszóra, — mert ez a talaj a Márta dr. féle sajtóperben hozott verdikt után egy kissé sikamlósna tetszik, — hanem csak úgy egyszerűen jelentse ki, hogy a románságnak azzal a tiltakozó nyilatkozatával egyébként mindenben egyetért és azt csakis azért nem írta alá, mert annak aláírására én kértem fel. Ezért és nem másért.

Ezt azonban ajánlom hogy sietve tegye meg, mert különben a spanyolfalat hamarosan félre fogom huzni s tartok tőle, hogy a látványban nem sok gyönyörűsége lesz a közönségnek.

Goldis Lászlónak röviden a következőket válaszolom:

— Ezt az embert a „Tribuna” annak idején megtorolatlanul „hivatásszerű hazudozónak” nevezte és azt mondta róla, hogy „a legperfidebb, legistentelenebb ember, kit a román közélet valaha ismert.”

— Ez az ember letagadta sajátkezűleg írt cikkét és sajtó perrel fenyegette meg azokat, kik azt a cikket neki tulajdonították. Persze a sajtóper máig sem indította meg.

— Ez az ember túrta, hogy olyan cikkért, melyet ő maga írt, az ő kebelbarátai 10 hónapra át másokat támadjanak, mikor pedig az ő érdeke úgy kívánja, büszkén hivalkodik vele és érdemül kívánja magának betudni azt a cikket, melynek felelősségét akkor, mikor sarokba szorították érte, az azt közölt lapra háritotta.

— Hát csak természetes, hogy egy ilyen „jellem” azt mondja, hogy méltóságán alulinak tartotta, hogy a hátával ő is az én karrierem emelkedésére szánt létrát támassza, annak a nyilatkozatnak aláírásával, melyet ő azért nem írt alá, mert miként mondta, csak nem írhatja alá egy Goldis azt, hogy Magyarországon a törvény jogok tekintetében magyar és román között nem tesz különbséget.

— Becsületes ember, ha valamiféle okból nem tehet meg, nem tesz különbséget soha a között, hogy arra barátja vagy ellensége hívta fel, és soha sem fogja a megtagadását azzal indokolni, hogy nem akart másnak szívességet tenni annak teljesítésével, amit elvi okokból amúgy sem tett volna meg senkinek. Ezt jegyezze meg magának Goldis László ha eddig nem tudta!

(Mangra Vazul a bűnvizsgálatról.)

Mangra Vazul érsekmetropolita is nyilatkozott és kijelentette, hogy nem az egész magyarországi román intelligencia ellen szolt Tisza István vádja,

hanem néhány árulót akart a volt miniszterelnök leplezetlenül az ország közvéleménye elé állítani.

Mangra különben kijelentette, hogy tudomása szerint bűnvizsgálat van folyamatban annak kiderítése céljából kik kaptak pénzt az aradi románok közül Romániából a háboru előtt és a háboru folyamán?

Visszaélés a gabonarekvirálásnál. Tárgyalás az aradi törvényszéken.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az aradi kir. törvényszéknek gyorsított eljárás szerint itélkező buntető tanácsa Bitte József táblabíró elnöklésével ma tejezte be Putnoki Jenő maroskaproncai tanító bűnügyének főtárgyalását. Putnokit az alispán megbízta Maroskaprocán és a környékbeli községekben a rekvirálással és egy rendőrt adott mellé segédkezni. A rendőr bejárta a gazdákat és azzal az ígérettel, hogy kevesebbet fognak náluk rekvirálni, pénzt csalt ki tőlük, mindegyikétől 50—60 koronát. Összesen 1200 koronát vett föl. Ebből az összegből felét a tanítónak adta. Amikor a dolog kitudódott, a rendőr azt vallotta, hogy a tanítóval erre előre megegyezett és Putnoki utasította őt arra, hogy a parasztoktól pénzeket kérjen:

Baltán Valentin községi rendőr — miután időközben bevonult katonai szolgálatra, — nem került a mostani főtárgyaláson a vádlottak padjára Putnoki Jenő mellé. A tanító a nyomozás során, a csendőrök és a főszolgabíró előtt, azt vallotta, hogy igaz ugyan, hogy a rendőr felezett vele a felvett pénzből, de az már nem felel meg a valóságnak, hogy a rendőrrel ő ezt előre megbeszélte, vagy pláne utasította volna pénzek fölszedésére. A tanítót erre megvesztegetés büntette miatt letartóztatták és az ügyészség vádat emelt az ellen a harminc gazda ellen is, akik a rendőrnek pénzt adtak.

A főtárgyaláson Putnoki védője Révész Mór dr. tartalmas beszédben azt bizonyította, hogy védelem ellen nem lehet megvesztegetés címén eljárni, mert ő mint kiegészítő a rekvirálásnál nem tekinthető közhivatalnoknak és ebben a minőségében nem is esküdött föl. Egyébként kötelességét sem szegte meg, mert — a rendőr ígérete dacára, — nem hagyott több gabonamut a gazdák birtokában, miután aranyit a törvény előír.

Nagy Sándor dr. a harminc vádlott gazda védője azt bizonyította, hogy védettél jóhiszeműen adták a pénzt és nem szándékoztak ezzel büntetendő cselekményt elkövetni.

A bíróság a vád és védelem meghallgatása után úgy határozott, hogy Putnoki Jenőnél nem a megvesztegetés, hanem csalás büntette forog fenn és miután ez már nem tartozik a gyorsított eljárás hatáskörébe, az ügy újratelvéletét és a rendes bíróság elé utalja. A Nagy Sándor által védett harminc parasztagdát rejtmentették a vád és annak törvényes következményei alól, sőt ha csalás forog fenn, akkor ezek, mint sértettek fognak szerepelni. Putnoki Jenőt ma délelőtt már szabadlábra is helyezték.

MULATSÁGOK

(=) Az aradi Munkás Otthon műkedvelői folyó évi július hó 1-én délután 4 órai kezdettel a Munkás Otthonban táncal egybekötött nagy műkedvelői előadást rendeznek. — Színe kerül a Limonádé ezredes.

Fővárosi és a vidéki kereskedők harca a termés szétosztásánál

Az aradi kamara felirata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az aradi kereskedelmi és iparkamara a vidéki gabonakereskedők érdekeit az idei terméseredmények beszolgáltatásánál megvédelmezendő feliratot intézett a kereskedelemügyi miniszter útján a földművelésügyi kormányhoz a felterjesztésében a rayonizálás fenntartását és a körzetek beosztásánál a vidéki gabonakereskedők érdekeinek teljes figyelembe vételét kérte.

A kamara a gabona igénybevételéről szóló rendelet több sérelmes intézkedésére rámutatva, utal arra az ellentmondásra, mely a rendelet elvei és a földművelésügyi miniszterium nyilatkozatai között fennáll. A rendelet minden kétséget kizárólag a rayonizálás elvi alapján áll s az másként, mint körzetbeosztás mellett végrehajthatónak nem is látszik, a földművelésügyi miniszter ezzel szemben több ízben annak az álláspontjának adott kifejezést, hogy ő a körzetbeosztást nem helyesli és azt életbe léptetni nem is szándékozik. Rá kell mutatnunk arra — mondja a felirat — hogy az idei termés igénybevételénél körzetbeosztás nélkül olyan anomáliákat fog szülni, amelyek feltétlenül a közellátás rovására fognak szolgálni. A múlt évek termésének igénybevétele is azt bizonyítja, hogy rayonok nélkül a terméseredmények megnyugtató módon és visszaélések kizárásával össze nem gyűjthetők. Nincs tehát kétség abban a tekintetben, hogy a rayonizálás a közérdek szempontjából pótolhatatlanul szükséges. De nem sérti ez a gazdaközönség érdekeit sem, amint ennek a gazdák hivatott érdekképviseletel is kifejezést adtak, mert nem is feltételezhető, hogy az érdekeltségének ez a csoportja igényt tartana a kereskedői jutalekra, vagy ennek bármily hányadára, amely egyébként sem valami bőséges fedezetét képezi a bizományosok közvetítési kiadásának és munkájának. Végül érdeke a körzetbeosztás a gabonakereskedőknek, akik legutóbb a főváros-

ban tartott nagygyűlésükön e mellett egyhanguan állást foglaltak.

Az érdekek ilyen viszonya mellett nehezen lehet ugyan megérteni a földművelésügyi miniszternek a rayonizációtól idegeukedő álláspontját, de ennek okait nem kutatva, a kamarák meggyőződése az, hogy a terméseredmények körzetenkint való átvétele mellőzhető nem lesz és bánnennyire elveti is ma ezt a gondolatot magától a földművelésügyi kormány, a viszonyok előbb-utóbb kényszeríteni fogják át arra, hogy a termés összegyűjtése érdekében ezt az eszközt igénybe vegye. Kátér ezután a felterjesztés a helyi kereskedelem érdekeinek kifejtésére s e részben a következőket mondja: Nemcsak a múlt tanulságai, hanem a H. T.-nak az idei termés igénybevételére előkészített körzetbeosztása is, avval a veszéllyel fenyegetik a vidéki kereskedelmet, hogy a rayonbeosztásnál a fővárosi cégek az ő rovására jelentékenyen kedvezményezettnek fognak. A kamarának Arad, Csanád, Békés- és Hunyadmegyéket magába foglaló kerülete háboru előtt is olyan hatalmas és erős gabonakereskedői szervezettel, köztük országosan ismert terménykereskedő cégekkel rendelkezett, hogy az itt termelt gabonának átvételére e cégek munkaeszközei, összeköttetései, raktárai és az egész kerületre kiterjedő kereskedő szervezete teljesen elégséges. Nemcsak a kereskedők érdekeit sértene tehát, hanem az átvétel sima lefolyását is lényegesen hátráltatná az, ha a kerületekben rayonokat olyan idegen kereskedők is kapnának, akiknek itt sem képviseletük, sem raktárjuk, sem összeköttetésük nincs, s a gabona átvételét s elszállítását megfelelő szervek és berendezés hiányában lebonyolítani képesek nem volnának. Semmiesem indokolható tehát, hogy a kamarai kerület mezőgazdasági kerületei körül éppen a legjobbak, idegen cégek kedvéért kihalassanak s ezáltal a többi kevésbé jó rayonokban a helybeli kereskedők munkája nehezebbé és költségesebbé, az ellenőrzés pedig lazábbá és nehezebbé gyakorolhatóvá tétessék.

Kéri végül a kamara a minisztert, hogy

minden befolyását érvényesítse a körzetbeosztás elrendelése és a rayonok igazságos, a helyi kereskedelem érdekeit szem előtt tartó kijelölése érdekében.

TANÜGY.

— **Beírások.** Az Arad városi Fiu Felső Kereskedelmi Iskolában az 1917—18. tanévre a beírások június hó 30-án és július 1., 2., 3. és 4-én lesznek az intézet igazgatói irodájában délelőtt 9—11 óráig. Szeptemberben csak azok a tanulók vétetnek fel, kiknek hely jut. Javítóvizsgálatra utasított volt növendékek helye fenn lesz tartva. Más intézetbeli javítóvizsgálatra utalt tanulók helyüket előjegyeztesethetik.

(—) **Beírások.** Az Aradvárosi Női Felső Kereskedelmi Iskolába az 1917—18. tanévi beírások június hó 30-án és július hó 1., 2., 3. és 4-én lesznek az Aradvárosi Fiu Kereskedelmi Iskolában (földszint, balra, első ajtó) délelőtt 9—11 óráig. Szeptemberben csak azok a tanulók vétetnek fel, kiknek hely jut. Az igazgatóság.

(—) **Beírások a női kereskedelmi szaktanfolyamra.** Az Aradi Kereskedők Köre által fenntartott női szaktanfolyamban a beírások az 1917—18. tanévre július 1., 2., 3. és 4-én lesznek az Aradvárosi Fiu Felső Kereskedelmi Iskola igazgatói irodájában délután 4—5-ig. Szeptemberben csak akkor vétetnek fel tanulók, ha hely marad. Beírási díj 20 korona. Évi tandíj 150 korona, mely havi részletekben is fizethető. Szomogyi Gyula dr. igazgató.

Az aradi függetlenségi párt végrehajtó bizottsága Vizer Lajos elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy csatlakoznak ahhoz a demokratikus mozgalomhoz, amely Aradon is meg akarja alakítani a választójogi blokkot. Az alakulás előkészítő munkájában való részvétel céljából szervező bizottságot küldtek ki, melynek tagjai a következők: Nagy Sándor dr. elnökletével Berta Titusz, Frech Odón, Hajdu János, Kalmár Nándor, Leitner Ernő dr., Lits Antal, Révész Mór dr., Sugár Jenő dr., Steigerwald Alajos és Thumó Lajos. A szervezőbizottság hétfőn tartja első ülését.

Hatszáz német gyerek az aradi állomáson.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ma ismét ünnepélyes fogadtatás, kedves és szíves vendéglátás színheije volt az aradi pályaudvar és talán valamennyi háborús vendégeink közül éppen a tegnapiak voltak a legbájosabbak. Mint az Aradi Közlöny már jelentette, hatszáz lipcsei gyermek utazott át Aradon, akik a szászok barátságos invitálására nyaralni és üdülni mentek Lipcséből a kies Nagyszebenbe.

Küldöttségek nem fogadták őket az aradi pályaudvaron, dísz-szónok, banderum, nem volt, de a szerény kis jövevények ezt nem is kívánták. Bizonyára csak azt óhajtották forrón szegénykék, hogy a barátságos, vendégszerető Aradon felirisszülhessenek kissé a soknapos, lassu utazás után. Ezt pedig lehetővé is tették nekik azok, akik Aradon minden nemes-céla és szép jótékony akcióból kivesszik a részüket. A pályaudvaron megjelentek a Vörös Kereszt egyesület nemesszívű hölgyei Vázarhelyi Janka, Neuman Alfrédné báróné, Tenner Józsefné, Szemere Kálmáné, Scheiber Ernőné, Schreyer Viktorné, Fodor Gyuláné és Szemere Kálmán állomásfőnök. Arad város részéről azonban senki sem jelent meg.

A különvonat déli tizenkét órára volt jelezve, de öt órai késéssel csak negyed 6-kor érkezett meg. Kis zászlók lengtek a különvonat ablakából már messziről, a kényelmes né-

met Pullmann-kocsik zászlóktól díszlettek és színes krétarajással volt a falaikon az utirány föltüntetve „Leipzig-Siebenbürger.”

Mikor a vonat megállott, a gyermekek előtt néhány komoly, papaszemes német ur szállott ki elsőnek: orvosok és tanárok, akik kísérik őket és gondoskodnak arról, hogy baj nélkül érkezzenek meg nyaralóhelyükre Nagyszebenbe.

A gyermekeket Grimm Alfréd orvos, Faust Miksa igazgató és Römer dr. tanár kísérte.

Ezután a gyermekek ugrándoztak le a kocsikból, nem annyira fegyelmezetten, mint inkább derűs és hangos örömmel, mint a mikor egy vidám kis hangyaboly eső után nyuzsogni jön ki a napra. A magyar nap savószinű szemekbe sütött, alig állottak, de azért boldogan hunyorgattak és vérszegény ajkuk szünet nélkül harsogta a furesa magyar kiejtésű éljent:

— Éljen Magyarország! Éljen Arad! kiáltották.

A gyermekek 10—15 év körüliek, fiúk és leányok vegyesen. Látszik a proletárjelleg rajtuk, a fiúk kivetel nélkül katonasapkát viselnek, a leányok öleső, színes kendőkbe burkolják szőke hajukat. Mindegyik egy bádagesajkát szorongat a kezében, az evéshez, amit szemmel láthatólag nagyon várnak már ezek a csenévesz városi gyerekek, akikről — ahogy itt látja — el sem hiszi az ember, hogy ők is a „Deutsche Helden” fajtájából valók. Sok közöttük, aki máris vastag üvegű papaszemet visel,

Alig ért földet a gyerekek lába, máris körülveszi őket a jóságos hölgyek csapata. Megkapják a kívánt „erőlevest” jó darab husokkal, Neuman Alfrédné báróné pedig hótéher tiszta buzakenyeret oszt szét közöttük. E régen, vagy talán sohasem látott jóság láttára lázasan csilankol a kis németkék szeme.

— Kalács, kalács, kiabálják.

És a jóságos néni mindegyik kis éhesnek ad a jótéle kalácsból egy-egy darabot.

Mikor az evést befejezték, öt kis fiu kíválik a seregből. Zsebeikből előkapnak egy-egy kis piccolo nevezetű hangszert és hálából a lakomáért szép német dalokat játszanak el rajta, nagyon ügyesen. Azután ismét lelkesen kiabálnak „Hoch ungarn! Hoch Arad!” A kérdészködőknek elmondják, hogy bizony nagyon fáradtak, szerdán reggel indultak el Lipcséből, azóta folyton rázza őket a vonat, de ma éjszaka már, hála istennek, bazaarnek Nagyszebenbe.

Az aradi cégek igen sok képeslapot, nemzetiszínű kokárdát adakoztak a buzgó gyűjtők kívánságára és nem volt egyetlen gyermek, aki ajándék nélkül maradt volna.

Közben eltelik a félóra, a vonat jelez, a kísérők beszállásra sürgetik a gyerekeket. Fölzállnak, integetnek, a vonat indul, lassan, majd mindig gyorsabban és az ablakok már megint teli vannak a kis magyar és német zászlókkal, amelyek tömören, mint egyetlen nagy trikolor, lobognak a szélben. Nagyon szép látvány!

Hamis kártyázásért letartóztatott főhadnagy.

Egy lehanyaglott karrier története.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Néhány héttel ezelőtt jelentette az Aradi Közlöny, hogy a budapesti rendőrség Heppes Sándor honvédtiszt főhadnagy lakásán leleplezett egy nagyobb kártyakompanyát, melynek soraiban voltak ismert nemzetközi hamisjátékosok is. A kényelmes és elegáns lakás egyik szórnyója játékszobául szolgált ahol a legtarkább csoportok kergették a szeszélyes szerencsét. Nagy garadában hevert a sok bankó, forgott a pénz és máról-hónapra néha ekziszienciák merültek alá.

A zöldposztós gyepen, kizárólag Hazárd öfenségének hódoltak az alattvalók. A leggyakoribb volt a bacc és chemin. Hogy kik keresték fel Heppes Sándor lakását? Gazdag vidéki földesurak, kereskedők harctérről érkezett tisztek, pesti gavallérok és sipisták. Az utóbbiak sohasem hiányoztak a kaszinói kényelemmel berendezett lakásból, ahol játékközben az inasok frissítőket szolgáltak fel.

A házigazda szerepét Heppes Sándor főhadnagy vitte igen sok uri közvetlenséggel. Heteken és hónapokon keresztül folyt a szédületes iramu játék Heppes lakásán. Voltak olyan esték, amikor 30-40-50 ezer koronás differenciák is támadtak.

Egy alkalommal két földbirtokos is kapott meghívást a játékhoz, akik szívesen el is fogadták az invitálást. Záróra után felmentek Heppeshez és folytatták a küzdelmet. A földbirtokosok jelentős összegekben játszottak, nagy bankokat adtak és gyorsan akartak végezni, mivel a reggeli vonattal már haza kellett utazniuk. Ezen az éjszakán chemin-t játszottak. A szerencse sehogysem akart a két vidéki urhoz szegődni, ellenben Heppes és az egyik civil barátja nyert. A kártya (a gyöngyök kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a tchemin-öt csomag francia kártyával üzik és egy erre a célra készített gépezetbe teszik) nem volt „koporsó”-ban. (A gépezetet hívják „koporsó”-nak.) Az idegenek megfigyelték, hogy amikor a bankadás Heppes barátjára kerül, akkor állandóan és következetesen bekövetkezik a bank-passz és a bankár 8-10 sláger esinél egymásután. Hajnalig tartott az izgalmas játék és a vidéki urak ötvenezer korona veszteséggel távoztak Heppes lakásáról.

A nagy vereséget szenvedett urak a reggeli vonattal nem utaztak haza, ellenben felmentek a rendőrségre és feljelentést tettek arról, hogy Heppes lakásán „játékok folynak melyek a korrektség szempontjából megfigyelést igényelnek. A detektívek tudomást szerezve az esetről, figyelni kezdték Heppes lakását. Megállapították, hogy a lakásra éjszakaról-éjszakaról társaságok mennek és reggelig, sőt délig folyik a kártya. Konkrét beigazolást nyert az is, hogy leggyakrabban változnak a játékosok, csupán Heppes és két civil barátja vesznek részt állandóan a játékban. — Egy éjszaka detektívek lepték meg a kártyázó társaságot és annak több tagját letartóztatták. — Kitudódott, hogy a két civil nemzetközi hamisjátékos, akiket legutóbb a bécsi rendőrség ért tetten és akiket az osztrák császárvárosból örök időkre ki is tiltottak. Ezek Heppes barátai voltak.

A rendőrség megindította a vizsgálatot, melynek eredményeképpen Heppes Sándor honvédtiszt főhadnagyt letartóztatták. Heppes Sándor kedvező auspiciumok között indult neki az életnek. — Családja révén nagy összeköttetései voltak és bármerre vitte a sors, mindenütt könnyen haladt előre. Az elegáns

megjelenésű férfi egy gazdag leánynak udvarolt, akit feleségül is akart venni, de a házasságból később nem lett semmi. — A nagyuri költségei és a szerencsétlen játékszenvedélye romlásba döntötte családját is, majd sorra kerültek a rokonok.

Heppes Sándor különféle rendezetlen ügyei miatt katonatiszti rangjáról is lemondott és sokáig bizonytalanul ódögött az emberek között. Jött a háború, Heppes a dolgait elintézte és újból felöltötte a csillogó uniformist. Kiment a harctérre, ahol derekasan állotta helyét, de beteg lett és könnyű szolgálatra osztották be. Heppes a budapesti honvédtiszteknél szolgált. Az utóbbi időkben feltűnően sokat költséget, kocsit, lovat tartott és úgy élt, mint akinek huszezer hold buja termőföldje van a Bácskában, miglen jöttek a konyörtelen, rideg detektívek és letartóztatásba helyezték.

Heppesnek — úgy hisszük — ezzel leűnt a szerencse csillaga. Elmondhatjuk: Nincs tovább.

Megkezdődött az orosz offenzíva.

Budapest, június 30. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Keleti harctér:

Galiciában az ellenségnek néhány nap óta erősbödő tüzérségi tüze tegnap délelőn Brzezany és Koniuchy környékén a legnagyobb hevességre fokozódott. Ott, ahol a helyzet megköveteli, tüzérségünk erőteljes megsemmisítő tüzzel válaszol. Egy Koniuchy-nál intézett gyalogsági támadás zárótűzében összeomlott.

Olasz harctér:

Ellenséges repülők Trieszt közelében több bombát dobtak le.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs jelenteni való. A vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, június 30. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja:

A tüzérség harci tevékenysége az esős időjárás mellett mérsékelt határok közt maradt. Csak kevés helyen fokozódott a tüzelés ereje. Délután egy angol század mélyen szálló repülőgépek kíséretében Armentierestől délkeletre, árkaikba tört, de ellentámadásunkkal nyomban kivertük. Újjel több ízben visszavertünk ellenséges felderítő csoportokat. Előretöréseink az Yser mellett és St.-Quentin-től északnyugatra több belga és francia foglyot eredményeztek.

A német trónörökös hadcsoportja:

Tegnap reggel a bajor csapatok Corbeytől délkeletre határos tüzelőképzés után erőszakos felderítést hajtottak végre. A támadó csapatok 1200 méter szélességben a hátsó francia vonalakig nyomultak előre és az ellenség védekezése ellenére felrobbantottak néhány fedezéket. Az ellenségtől nem haborgatva nagyszámu fogollyal

tértek vissza árkaikba. Este westfaliai ezredek az előző nap sikerét Vernyától keletre kibővítették. A La Bodelle-i majortól délre meglepő rohammal több ellenséges árokvonalat foglaltak el. A foglyok száma jelentékenyen emelkedett. A franciák egyidejűleg Cerny mellett jelentékeny erővel kétszer támadtak. Közeli harcban visszavertük őket. A Mass nyugati partján is növeltük a június 28-án szerzett előnyöket. A 1304-es magaslat keleti lejtőjén egy pozem ezred a franciák állását mintegy ötszáz méter szélességben rohammal elfoglalta és brandenburgiakból és berliniekből álló rohamosztag a Bathucourt-tól Frenesig terjedő síkon ellenséges árkokat kerített hatalmába.

Itt június 28-án és 29-én 825 foglyot szállítottunk be. Az ellenség mákacs ellentállást fejtett ki. Vörös veszteségei jelentékenyek és ezeket még növelte az Avacourti erdő délkeleti szélén és a 304-es számú magaslat délnyugati lejtője ellen intézett hiábavaló támadásaival.

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy hadcsoportja:

Semmi lényeges nem történt.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:

A többi entente hatalmak növekvő nyomásának hatása alatt az oroszok harci tevékenysége Keletgaliciában azt a benyomást kelti, hogy támadásokra szándékozik átmenni. Az oroszok erős pusztító tüze zúdult tegnap óta a Isenbergrödy-i vasúttól a Brzezanytól délre emelkedő magaslatokig húzódó állásainkra. Koniuchintól északra támadtak orosz erők, amelyek megsemmisítő tüzükben veszteségteljesen hőmpölyögtek vissza. Lucól északra és északnyugatra is jelentékenyen erősbödött az oroszok tüztevékenysége.

József főherceg vezérezredes arcvonala:

Macedóniai harctér:

Semmi ujság. Lučendorfi, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

EGYESULETI ÉLET.

(*) Az Aradi Philharmónia Egyesület június 29-én, pénteken tartotta évről-évre tisztújító közgyűlését Mandl Vilmos dr. elnöklété alatt. A titkári jelentésből kiderül, hogy a román betörés s a szénhiány miatti tilalmi rendelettel megosonkított szezonban az egyesület 3 önálló hangversenyt rendezett, melyeknek tiszta jövedelmeként 4443 kor. 50 fillér volt hadi jótékony célokra fordítható. A titkár és pénztáros jelentése után a közgyűlés megadta nekik a felmentvényt, ugyszintén az egész tisztikarnak s meleg köszönetet szavazott meg mindazoknak, kik az egyesületnek a zenekultúra kiterjesztésére irányuló törekvéseit támogatták, így elsősorban az aradi sajtónak, mely philharmónikus hangversenyeket mindig telkarolta, továbbá az egyesület nemeslelkű mecenásának, végváry Neuman Dániel bárónak stb. Majd Farkas József dr. indítványára a közgyűlés az 1917-1920. évi ciklusra elnökül közfelkiáltással újra Mandl Vilmos drt, az egyesületnek 11 év óta lelkes vezérét választotta meg, ki megköszönvén a bizalmat, utalt az egyesületre váró feladatoknak a tagok egyre gyakoribb bevonulása folytán előállott nehézségeire s éppen ezért

az itthon maradtakat annál nagyobb összetartásra és lelkesedésre buzdította. A régi tisztikart s a választmányt újra megválasztották s a megürült helyeket Zoltay Mátyással, Schleifer Antallal és Holzer Józseffel töltötték be.

H I R E K.

— **A király pár Németországban.** Bécsből jelentik: A király és a királyné kíséretükkel Münchenből Stuttgartba utaztak, ahová vasárnap reggel érkeznek meg, hogy a württembergi királynál és királynénál hivatalos látogatást tegyenek.

— **Új tábornok.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A király **Farádi Vörös Tibor** honvédeztársának a vezérőrnagyi címet és jellegzet adományozta.

— **Frigyes főherceg Bécsben.** Bécsből jelentik: **Frigyes főherceg** tegnap este Sarajevóból ideérkezett.

— **Az Aradi Nyomda Részvénytársaság** ma tartott rendes évi közgyűlésén **Salgó Henriket**, a kiadóhivatal főnökét az igazgatóság tagjává választotta.

— **Előadás Tisza István grófról Oroszországban.** Sándor Gábor hadnagy, csikszeredei ügyvéd írja: 1917. március 3-iki keltezéssel az oroszországi Pestechanka-Tschitában levő fogolytáborból: Farsang utolsó vasárnapján az itteni tudományos egyesületben előadást tartottam **Tisza István grófról** kétezerkét száz tiszti jelenlétében. — Szavaimat az egész hallgatóság feltűnő nagy tetszéssel fogadta.

— **Beszűtlakodalmom.** **Bálint Imre** törvényszéki irodatiszt és neje július hó 1-én, vasárnap tartják ezűtlakodalmukat.

— **Elbocsátják az alkalmatlanokat.** Őfelsége az 51-52 éves néptelkezők szabadságoláscával egyidejűleg azt a nevezetes intézkedést is tette, hogy az összes alkalmatlan legénységét el kell bocsátani a katonai szolgálatból. Mint a Külügy-Hadügy jelenti, ez a rendelkezés oly értelemben szól, hogy mindazok a legénységi állománybeliek, akik fegyveres szolgálatra nem alkalmasak és akiknek állapota a háború alatt előreláthatólag nem javul, szabadságolándók, illetőleg végleg elbocsátandók a hadsereg és honvédség kötelékéből. Azok, akiknek állapota ugyan nem javul, de a katonai szolgálat folytán nem is rosszabbodhatik, véglegesen segédszolgálatra minősítendők. Végül mindazokat, akiknek állapotában biztos javulásra van kilátás: őrszolgálatra fogják minősíteni és alkalmazni. Ezek a rendelkezések most mentek ki az egyes csapattestekhez.

— **Kürthy báró az új termésről.** Az új termésről és a bekövetkező gazdasági évről **Kürthy Lajos báró** egy újságírónak a következőket mondotta: Az új termés egyáltalában nem olyan rossz, mint hirdik. Epen most kaptam táviratot a Bácskából, amely a buza állását elég kedvezőnek mondja. Ez kellemes csalódás! Epen fordítva történt mint tavaly, amikor jobb termést vártunk. A rozs szintén jól áll, az árpa és zab valamivel rosszabbul. Most már mindenestre a termés eredményétől függ, hogy emelhetjük-e az adagokat. Mi a beosztást, rossz termést tekintve, — csináltuk meg. — A krumpli sorsa az ezutáni esőktől függ.

— **A bécsi lapok felemelik előfizetési díjukat.** Az előállítási költsékek tartós drágulása következtében a bécsi lapok július 1-től kezdve felemelik az előfizetési árakat.

— **Az aradi magántisztviselők egyesülete** vasárnap délelőtt fél tizenkét órakor tartja meg választmányi ülését a Központi-szállóbeli saját helyiségében (bejárat a kávéház felől), amelyre a választmányi tagok megjelenését — tekintettel az ügyek fontosságára — kéri az elnökség.

— **Az előfizetési negyed** alkalmával felkérjük azon t. előfizetőinket, akiknek lapelőfizetési hátralékuk van, szíveskedjenek az összeget legkésőbb folyó hó 10-ig okvetlen beküldeni, mert ellenkező esetben lapunk küldését beszüntetjük.

— **Vázsonyi Vilmos és Grecsák Károly az Aradi Újságíró Egyesülethez.** Megírtuk, hogy az Aradi Újságíró Egyesület választmányának határozata alapján **Faragó Rezső** alelnök táviratilag üdvözölte az Újságíró Egyesület nevében a hírlapírókból lett minisztereket: **Vázsonyi Vilmost**, **Grätz Gusztávot** és **Grecsák Károly** államtitkárt. Az üdvözlő táviratra **Vázsonyi Vilmos** a következő távirattal felelt:

„Öszinte köszönettel vettem az Aradi újságírók Egyesületének üdvözlését

Vázsonyi Vilmos.

Grecsák Károly igazságügyi államtitkár pedig a következő táviratot intézte **Faragó Rezső**hoz:

Az Aradi Újságírók Egyesületének meleghangú üdvözlése végtelen hálával tölt el és fogadják kérem legőszintébb köszönetemet.

Grecsák Károly.

— **Bécsi lap támadása a bolgárok ellen.** Valamennyi bolgár lap nagy felháborodással ír **Wendel** német birodalmi képviselő cikkéről, a mely a bécsi Arbeiter Zeitungban jelent meg június 24-én és a melyben **Wendel** Bulgária jogát Macedóniára a bolgárok csapongó reményének nevezi, a macedóniai bolgárokról pedig azt írja, hogy analfabéták és nincs bennük nemzeti öntudat. Teljes felháborodással utasítja vissza az egész bolgár sajtó — némelyik újság három-négy cikkben is — a cikknek azt a részét, a melyben **Wendel** arról ír, hogy Bulgária szövetségi hűsége nem erősebb, mint Romániáé, vagy Oroszországé, vagy akár Szerbiáé. A **Kambana** és a **Mir** azt kívánja, hogy hivatalos helyről bélyegezzék meg haladéktalanul **Wendel** egyéni vélekedését. A lapok mind csodálkoznak az osztrák cenzurán, hogy ez a cikk megjelenhetett.

— **A Marosparti korzó-ünnep.** Holnap, vasárnap este 8 órakor, amint kigyulladnak a Marosparti sétányon a villanylámpák, csillogó, színes elevenség fog végighullámozni a strandon: megkezdődik a korzó-ünnep, amelyet oly nagy érdeklődéssel vár már az aradi közönség. Konfetti, szerpentin, világposta és több más attrakció fogja változatosá tenni az esetet, amelynek tiszta jövedelme a 33-ik gyalogezred rokkantalapját gyarapítja. A Maros Aradi Évező Egyesület lampionos regattája különösebb érdeklődésre tarthat igényt. A korzó-ünnepre belépődíj nincs, egy ülőhely azonban 60 fillér. E jezy megváltása a hadikiállítás megtekintésére is jogosít, mely holnap látható utoljára a kultúrpalotában. Az ünnepélyen a 33-ik gyalogezred zenekara is fog játszani **Zellner Sándor** karmester vezetésével. Kedvezőtlen idő esetén a korzó-ünnepet a következő vasárnap, július 8-án tartják meg.

— **Két napig koplalt a templomban.** Tegnap este felé a rendőrség emberei egy szerencsétlen leányt szállítottak be a rendőrségre. **Linder Anna** a neve a leánynak, aki **Máriaradnán** volt nevelőnő, de állását otthagya és zsebében 5 koronával Aradra akart utazni. Utközben azonban e csekély pénzét is ellopták, és egy fillér nélkül érkezett meg Aradra. A szerecséltlen leány elment a Minoriták-templomába imádkozni. Két teljes napig tartózkodott itt étlen-szomjan míg tegnap este, amikor elakart távozni a templomból, az éhségtől összeesett. A rendőrségen vacsorát adtak neki és az elgyengült leányt a kórházba szállították.

— **Eladott aradi házak.** Az utóbbi héten Aradon a következő házak és telkek cseréltek gazdát: **Braun Ede** és neje eladták a ségá-pécskai-ut 15. sz. házat 27800 koronáért **Farkas Sámuel** és **Deutsch Jánosné**, **Farkas Laurának**. — **Bálint György** és neje eladták a **Mihály-utca** 82. sz. házat 4500 koronáért **Béledi Lajosné Hegedűs Jusztinának**. — **Engelhardt Sándorné** és **Benedek Arpádné** eladták a **Mikes Kelemen-utca** 20. sz. házat 18.000 koronáért **Steiner Jakabnak**. — **Tógyer Péter** és neje eladták a **Tisza István-ut** 12. sz. házat 29.000 koronáért **özv. Flórucz Jánosné** és **Andráskó Györgynének**. — **Kitajka János** és neje eladták a **Vécsey-utca** 1. sz. házat 36.000 koronáért **Pilez Irmának**. — **Tokodi Pál** és neje eladták a **Dembinszky-utca** 24. sz. házat 4543 koronáért **Sztojka Kálmán** és nejének. — A „Concordia” nyomda részvénytársaság eladta a **Deák Ferenc-utca** 20a. számú házat 30.000 koronáért **Moldován Auróra Stellának**. — Az aradi Központi Takarékpénztár r-t. eladta a **Boros Béni-tér** 18., 19. sz. házat 90.000 koronáért **Kellner Bélának**. — **Radnai Henrikné Fried Hermina** eladta a **Török Ignác-utca** 1c. számú házat 28.000 koronáért **Kelecsényi Ellának**. — **özv. Brunhuber Kálmánné** eladta a **Ferenc-tér** 6. sz. házat 110.000 koronáért **Pótlák Lajos** és nejének.

— **Oszendörök erdei harca két haramiával.** Biharmegyében hónapok óta garázdalkodott egy rablóbanda, amely rengeteg lopást, sőt gyilkosságot is követett el. A csendörök régen megállapították, hogy a veszedelmes bűnszervezet vezére **Lakatos Boczi Károly**, egy óriás erejű vakmerő cigány, akit rablásért négy évi fegyházra ítéltek el, de megszökött. Most azután megtudták a csendörök, hogy a **Nagyvárad** közelében levő **Wolff-téle** erdőben rejtőzik a haramiavezér társaival együtt. A csendörök az erdőben rajtaütöttek az osztozkodó rablóbandán, de **Lakatos Boczi**, miután a csendörökre lőtt, elmenekült. Erre a környék összes csendőreit mozgósították és üldözőbe vették a rablóvezért. Tegnap végre a tenkei erdőben rábukkantak a veszedelmes haramiára. **Lakatos Boczi** és társa szembeállottak a csendörökkel és egy vízmosás fedezékéből hevesen tüzeltek rájuk. A csendörök rajvonásban nyomultak előre és nagynehezen sikerült is nekik **Lakatos Boczi Károlyt** és társát, **Téglás Pintye** nevű hirhedt haramiát elfogni.

— **Évzáró vizsgálat.** Az Arad városi kereskedő-tanonciskola évzáró vizsgáját kedd délelőtt 8 órától kezdődőleg tartjuk meg, amelyre a kereskedőket ezennel meghívjuk. — **Az igazgatóság.**

— **Megölte a napsugár.** Az ATE. Óvartéri sporttelepe mellett lévő egyik árokban tegnap délután egy halott katona holttestét találták. A rendőrség részéről egy rendőrhadnagy, a katonaság részéről pedig **Lust Ferenc dr.** ezredorvos mentek ki a helyszínére. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a katona ittás állapotban feküdhett az árokba, ahol elaludt és az odatűző naptól agyszélhűdést kapott. A katona nevét még nem sikerült megállapítani. A holttestet beszállították a katonai halottas kamrába.

— **Jótékonyág.** A vak katonák segélyezésére **Fischer Kálmánné** (Doroszlófalva) 50 koronát és **Kátri Margit**, **Sikula** 4 koronát adományozott. **Dr. Lázár Sándor** ügyvéd, **Kisajenő** 20 koronát juttatott hozzánk azon kérésrel, hogy mint az Ardelean becsületsértési ügyében az ellenfél **Rob Szandre** által fizetett a kir. járásbírósnál, hogy azt a **Vörös Kereszt** részére eljuttassuk.

— **Ökörösomagoló és papirzacskók Kerpénél.**

— Az agy- és gerinavelő megbetegedésénél, lelki betegségeknél és idegbajoknál a természetes „Ferenc József” keserűvíz kisebbíti a gyomor és a belek működésében támadt rendeltenségeket, bármennyire is elhatalmasodtak már; szabályszerű és kielégítő szokletet hoz létre, élénkíti az emésztést, javítja az étvágyat s hosszabb időn át tartó használatnál is biztosan és enyhén, a legcsekélyebb izgatás nélkül hat.

— **Köszönet.** Heller Adolf, ki tízennégy napig az izraelita kórházban feküdt, ezután mond köszönetet és hálát a kórház vezetőségének, különösen pedig Hecht dr. főorvosnak a gondos kezelésért és ápolásért.

— **Jótekonycélú hangverseny.** Tekintettel arra, hogy a katonazenekar a színházban játszik, a Városi Kávéházban a rokkant alap javára rendezett szokásos heti hangversenyt június hó 3-án, kedden este 9 órakor tartják meg.

MOZGÓKÉPSZINHÁZ.

Három szenzációs film az Apolló-színházban.

Liliomfi. A kaméliás hölgy és Mackensen átkelése a Dunán.

Az Apolló-színház, úgy látszik, nem fogy ki a slágerekből még a nyári szezonban sem. Ma csak ismét új műsort kaptunk. Két kiemelkedő sláger is van az Apolló új műsorának. Az egyik: Liliomfi, a másik: Mackensen átkelése a Dunán.

A Liliomfit nem kell bemutatnunk. Ugyan ki nem ismeri Szigligeti Ede bájos vigjátékát, a melyből a hamisítatlan, tiszta magyar kedély ragyog felénk. Szigligeti megbizonyította ezzel a darabjával, hogy a francia otrombaságok nélkül is derűt lehet parancsolni a nézőközönségre. Hány pár szemet telített meg a kacagáskönyvel ez a bájos darab, amelynek drága kincseit most a kinematográfia használta ki a maga számára — sikeresen. A mozi szabad mozgásával és naturalizmusával még tökéletesebbé tette Szigligeti Liliomfiját, amely szívből megnevette az Apolló premier publikumát.

A másik sláger a legszebb haretéri fólvetel, amit a háboru alatt eddig láttunk. Mackensen történelmi nevezetességű drámai átkelése, a mellyel romániai offenzíváját vezette be, a legnagyobb haditények egyike volt. Az átkelést közvetlen közelebről készült fólvételekből láthatjuk. Annyira természetes és érdekes ez, a két felvonásra terjedő film, hogy még a halottakat is láthatjuk.

A Liliomfi és Mackensen dunai átkelése vasárnap minden műsoron megy az Apollóban.

Hétfőn nyitja meg az Apolló a híres Arany-sorozat reprizeinek sorát. Ekkor kerül vetítésre a „Kaméliás hölgy”, amelyet annak idején annyira megcsodált a publikum.

— **Szerelme szava.** Henny Porten bájos német művésznővel a főszerepben legközelebb bemutatásra kerül az *Erzsébet mozgósínházban*.

— **Asia Nielsen** vasárnap a *Hazaért* című aktuális drámában az *Erzsébet mozgósínházban*. Egy híres atascé tervét a hadügyminiszter a tábornoknál helyezte el, hogy az ellenséges országok ne férdőzzenek hozzá. Bourdin gróf az ellenséges ország egyik neves pilóta hadnagya vállalkozik a terv ellopására és azonnal elutazik, hogy a báró házához jusson. A terv sikerült, mert a tábornok leánya Gertrud és a gróf szívében már-már szakíthatatlan szerelem fészkel. A tábornok az atascéhoz lesz küldte Kopenhágába, de utánuk megy a gróf is, ki ugyanazon szállóban vesz lakást. Gertrud a gróf viselkedéséből valamit gyanít és szemére hányja a titkos, vőlegény jelöltnek, hogy nem is az ő szerelme érdekli őt, hanem egy látszik apjának repülőgépe. — A grófnak sikerül is a terv másolatát megszerezni és ez-

zel kezében volt a tábornok által kezelt fontos okmány. Bourdin gróf, mint aki jól végezte dolgát, egy bál alkalmával megkéri Gertrud kezét atyjától, ki azonban elutasítja őt azzal, hogy ellenséges ország kémjének leányát nem hajlandó adni. — Most következik mindkettőjükre egy izgalmas jelenet, amikor a boldogtalanok belátják, hogy boldogságuk elérhetetlen. A

leány mikor megtudja, hogy a tervet a gróf bírja, még mielőtt a gróf hasznát vette volna, egy társaság előtt felállásra vonja a gróft és nem törődve azzal, hogy saját magát kompromittálja, elkéri tőle a tervet, melyet mint általa irt leveleket kért vissza a gróftól. Ezzel megmenti atyját és hazáját, de az önfeláldozó leány siratja boldogságát.

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Görögország szakítása a központi hatalmakkal.

Amsterdam. A Reuter-ügynökség jelenti Athénből; Noha a háboru Görögország még nem kezdte meg, a kormány azon a nézetben van, hogy a szabadelvű kormány tegnap történt kormányralépése óta Görögország háborus állapotban van a központi hatalmakkal. A központi hatalmaknál és szövetségeseiknél megbízott diplomáciai képviselők visszahívása küszöbön áll.

Páris. Az Havas-ügynökség jelenti: Junius 28-áról keletkezett athéni táviratok megerősítik azt a hírt, hogy a kormány visszahívta a központi hatalmaknál megbízott diplomáciai képviselőit.

London. A Reuter-ügynökség jelenti: Görögország berlini, bécsi, szófiai követét visszahívták. A diplomáciai összeköttetés megszakadt.

Berlin. A Wolf-ügynökség jelenti: Görögország itteni követe táviratilag jelentette be az új görög kormányról állásáról való lemondását.

Páris. Athénből jelentik: A kormány svájci követe útján tudatta a berlini, bécsi, konstantinápolyi görög követekkel, hogy Görögország megszakítja a diplomáciai összeköttetést Németországgal, Ausztriával, Magyarországgal, Bulgáriával és Törökországgal.

Budapesti. A görög diplomáciai viszony megszakítása a központi hatalmak budapesti politikai köreibben semmi meglepetést nem keltett, hiszen ez az utóbbi napok eseményei-

ből várható volt. Illetékes körök szerint az erőviszonyokban a görög csatlakozás az ententenél alig jelent változást. Másrészt a görög csatlakozása mi számunkra megkönnyíti a tenger-alattjáró harcot, amennyiben eddig tekintettel kellett lenni a Földközi tengeren való manővrozásnál Görögország élelmiszerral való ellátására és némileg kimélni kellett a görög partokon tartózkodó hajóeseteket.

Bécs. Hivatalos jelentés: A görög követ ma délután megjelent a külügyminiszteriumban és kormánya megbízásából a következőket közölte: Miután Görögországot eddig két táborra osztó párt egysége helyreállott és a görög csapatok a macedonai fronton harcolnak, a görög kormány kénytelen megszakítani diplomáciai összeköttetését Ausztria-Magyarországgal. A követ ezzel kapcsolatban utleveleinek kiadását kérte és egyidejűleg a külügyminiszterium tudomására adta, hogy a görög érdekek képviselőjét a holland királyi követség vette át.

London. A Daily Mail június 28-áról a következőket jelenti Athénből: A szövetséges csapatok ma este elhagyták Athént és a Venizelos nemzeti hadsereg egy ezrede váltotta fel őket.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

— **Vasuti előmunkálati engedélyek meghosszabbítása.** A kereskedelmi miniszter a következő előmunkálati engedélyeket egy évvel meghosszabbította: A hppai m. kir. erdőhivatalnak a Máv. Tótváradi állomásától Tótváradi Gyulató, Kisbaja és Marossalatna községek határában a Szlatina patak völgyében, valamint a Maros folyó jobb partjára, továbbá a Máv. Marosborsa állomásától Marosborsa, Maroskapronca, Alsódombó és Garassa községek határában a Dumbrovica patak völgyében, végül a Máv. Máriaradna állomásától Máriaradna és Solyosvár községek határában, a solyosvári völgyben tervezett keskenyvágányu erdei vasut vonalakra; Hirschler Lő mérnök, budapesti lakosnak, a Máv. Ossipusza állomásából kiágazólag Nagyüregd, Osehi, Oláhpataki, Kisüregd, Sályi, Nyárszeg, Székelytelek, Hosszaszó és Görbed községek érintésével a mátra-körösvidéki egyesült h. é. vasutak Tenke állomásáig és innen folytatólag Belfenyér, Olcsa, Kalácsa, Okros, Bogy, Krajova, Koraj-Kislaka, és Bél községek érintésével az arad-eszanádi egyesült vasutak Bél-Bokszeg állomásáig, esetleg Tenke állomásától Belfenyér, Okros és Koraj községek érintésével Csermő állomásig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemi h. é. vasutvonala.

— **Állatorvosi tisztviselők.** A magyar királyi honvédelmi miniszterium a jövő tanév kezdetével hivatásos honvéd állatorvosi tisztviselőkké való kiképzés céljából a budapesti állatorvosi főiskolába nyolc pályázó felvétele céljából pályázati hirdetményt tesz köze. A tanév szeptember 1-én kezdődik. Pályázók között lehetnek olyanok is, akik tényleges katonai szolgálatot teljesítettek. Előnyben részesülnek, akik magukat az ellenség előtt kimentették. Besorozott, de még be nem vonult hadkötelesek, tisztek és zászlósok a felvételeiből elvileg ki vannak zárva. A pályázók husz évesnél idősebbek nem lehetnek. A sajtókezüleg irt és kellően felbelyegzett folyamodványokat a honvédelmi miniszterhez címezve, július 20-ig, a tényleges szolgálatban állók részéről szolgálati uton a budapesti honvédkerületi parancsnoksághoz kell benyújtani.

— **A faértékesítő hivatal rendelete.** A faértékesítő hivatal a városok és községek belterületében levő raktárakban elhelyezett s oda ezután beszállítandó fa- és faszénkészletekre vonatkozólag 154-A. szám alatt rendeletet adott ki, melynek értelmében azoknak a készleteknek, amik ilyen raktárakban vannak, nemcsak tíz százaléka adható el, de azokból további eladások is eszközölhetők. Magánfelekkel szemben a faértékesítő-hivatal fenntartja azt a korlátozást, hogy egy-egy vevő részére épületfából legfeljebb 20 köbmétert, fűrészelt, vagy faragott fából 10 köbmétert, faszénből 20 métermázsát, tüzfából 20 úrmétert szabad eladni. Ha pedig helyi hatóság az egy magánfél ré-

Tikkasztó melegben, a test kimerülésekor, fárasztó munkánál, gyaloglásnál, sportolásnál közismert

a Brázay **Menthol sósborszesz** csodás hatása!

III-7179

szére eladható mennyiséget ennél kisebb mennyiségben állapította meg, úgy csak azt a kisebb mennyiséget szabad egy-egy vevőnek kiadni. Viszont a katonai állami hivatalok és a katonai szükségletek ellátásával foglalkozó ipari üzemek, a hatóság által engedélyezett építkezések és igazolt detailkereskedők szükségleteinek ellátását a rendelet az előbb részletezett mennyiségen túl is megengedi.

— **A Kereskedelmi Bank új affiliációja.** A Gyulavidéki Takarékpénztár rendkívüli közgyűlésén jóváhagyták a Kereskedelmi Bankkal kötött megállapodásokat és az igazgatóság tagjainak sorába bevásztották a Kereskedelmi Bank kiküldöttait: Konrad Ottót, Szőke Sándort, Décsi Viktort és Déri Miklóst.

— **A Hermes-sorsjegyek a minisztertanácsban.** A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet r.-t. vezetése alatt 1912-ben egy bankkonzorcium koncessziót kapott a kormánytól olyan új sorsjegyek kibocsátására, amelynek jövedelme jótékony és kulturális célokat szolgálna. Ez a koncesszió három évről szól, de ezen az időn belül az engedélyesek bizonyos okokból nem láttak hozzá a sorsjegyek kibocsátásához. A koncesszió lejártával a „Hermes”-konzorcium tárgyalásokat kezdett a pénzügyminiszterrel a sorsjegykibocsátási engedély meghosszabbítása iránt s ezek olyan eredményre vezettek, hogy Telezky törvényjavaslatot dolgoztatott ki, amelynek alapján az említett cézzel meghatározott számú sorsjegyek legyenek kibocsáthatók. Ezt a törvényjavaslatot az új kormány pénzügyminisztere, Gratz Gusztáv dr. magáévé vette és minisztertanácsba is vitte, ahol természetesen el is fogadtatott. A királyi előzetes jóváhagyás

után ez a törvényjavaslat — előreláthatólag már a jövő héten — a parlament elé kerül. A törvényjavaslat — hír szerint — a Hermes vezetése alatt álló konzorciumnak felhatalmazást fog adni arra, hogy 48 millió korona névértékkel új sorsjegyeket bocsásson ki, amelynek jövedelméből a Munkásbiztosító Pénztár, a Poliklinika, az Országos Közművelődési Tanácsban képviselt intézmények, a Vörös Kereszt, a Rokkantügyi Hivatal és a Hadigondozó Hivatal részesednének.

SZERKESZTOI UZENETEK

Özv. W. S. Sziveskedjék konkrét adatait a városi közéletmezési ügyosztályhoz eljuttatni; az illető kereskedő mulasztását ott megtorolják.

Előfizető 25. Csak teljes névvel ellátott levelekre válaszolunk.

NYÁRI SZINHÁZ.

ARAD, 1917. évi július hó 1-én, vasárnap
Délután 3 és fél óraker mérsékelt helyárrakkal:

Három a kislány.

Operette 3 felvonásban.

Este 7 és fél óraker rendes helyárrakkal:

Tiszavirág.

Operette 3 felvonásban.

A szerkesztést felel:

Stauber József.

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget)

Mindazoknak, kik felejthetetlen drága kis

Dissykénk

elvesztése felett érzett fájdalomunkban részvétüket nyilvánították és azoknak, kik utolsó útjára kísérték, ezuton is hálás köszönetet mondunk.

4322

Günther Pál és neje.

APOLLO SZINHÁZ.

Julius 1-én, vasárnap

A CORVIN filmgyár remekműve.
SZIGLIGETI EDE vigjátéka filmen:

LILIONFI

Vigjáték 3 felvonásban.

Írta: Szigligeti Ede. Filmre alkalmazta:
Dr. Janovics Jenő.

Főszereplők:

Mészáros Alajos, Rózsahegyi Kalmán és Szentgyörgyi István.

Az előadások vasár- és ünnepnap 2, 1/4, 5, 1/7 és 1/9 óraker, hétköznap: 1/2, 5, 1/7 és 1/9-kor kezdődnek és nem folytatólagosak.

Jegyek előre válthatók d. o. fél 11-12 óráig a pénztárnál.

Használt ólom megvételeire kerestetik.

Osztrák-magyar bank.

Az Osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1917-^{es} első félévre (76. osztalék-szelvény) járó

Huszonnyolcz korona

alapezabályszerű osztalék f. 6. július hó 2-^{ától} kezdve az Osztrák-magyar bank budapesti és bécsi főintézetainél, valamint összes fiókintézetainél kifizetetik. *)

Budapest, 1917. évi június hó 28-án.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Popovics
Kormányzó.

Gutmann
Elnök.

Schmid
Vezérigazgató.

*) A 71. 78. valamint a 75. sz. osztalék-szelvénynek baloldali része torábbi intézkedésig a szelvényben hagyandó és az 1914. illetőleg 1915. és 1916. évi osztalék esetleg később még kifizetésre maradókat felvételre szolgál.

4299

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Értesítés.

Alólirottak tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget és igen tisztelt vevőinket, hogy üvegeinket és pedig:

Szikvizés üveget darabonként 1.— korona,

Szörp és borvizés üveget drb. — 50 fillér

becét ellenében bocsájtjuk csak rendelkezésre. Viszont tisztelt vevőink kívánságára üvegeink ellenében ugyanazt az összeget készek vagyunk, bármikor kifizetni. Felkérjük tehát a vevőinket és a n. é. közönséget, hogy lakásaikban, vagy kamaráik, pincék, padlások, műhely stb. mellékhelyiségekben az alkalmazottak nemtorődősége, felelőssége és hanyagsága folytán az esetlegesen ott heverő üvegeinket a legközelebbi vendéglő, fűszer vagy szatócás üzletnek bármelyikébe minél előbb elküldeni sziveskedjenek, ahol azok a fent jelzett betét-összeget beváltatnak, még abban az esetben is, ha azoknak betét nélküli jutottak birtokába.

Fentartjuk magunknak a jogot arra, hogy üvegeinket a betét-összeg visszahozása ellenében bármikor birtokunkba vissza vegyünk.

Teljes tisztelettel:

Aradi Vendéglősök Szikviz- és Syphonfejgyára Részv.-Társ.

Özv. Winkler Sándorné,
«Ezsebet» szikvizgyára.

4321

Szarka Albert és Társa,
szikvizgyára.

Hirdetmény.

Az aradi vendéglősök szikviz és syphonfejgyára részvénytársaság 1916. évi február hó 27-én megtartott évi rendes közgyűlése a részvények és ötödöröszevények névértékének 50%-os visszafizetését és ehhez képest ezen részvények lebélyegzése által az alaptőkének 100000 koronáról 50000 koronára való leszállítását határozta el. Ez a határozat az aradi kir. törvényszék f. évi május hó 19-én kiadott végzésével vált jogerőssé.

Ennek alapján felkérjük tisztelt részvényeseinket, hogy részvényeiket és ötödöröszevényeiket lebélyegzés végett f. év július hó 1-től kezdve vállalatunk irodájában (Arad, Batthyány-u. 22. sz. bemutatni sziveskedjenek.

Arad, 1917. június hó 30.

4320

Az igazgatóság.

Arad legrégibb kerékpár, varrógép és Gramophon raktára. Villanyvilágítási vállalat.

Hammer Vilmos

műszerész

Szabadság-tér 5-6.

Telefon 96.

Veszek törött és használt gramofon lemezt E. O. 50 darabját.

Egyedül képviselő a világ legjobb gyártmányú gramofonokból. Columbia és Irangyálatos legújabb gramofonokból. Waffentrad kasszák és Pfaff varrógépek, Saphir és „Pathefonok”, Pathe lemezek. Megérkeztek a legújabb felvételi cserék és népdalok. **Király Ernőtől.**

Nagy raktár kerékpár akasztószekrényt, gumiből és Acetylen lámpákból. Pontos kiszolgálás, jutányos árak. Nagy szak-szerű javító műhely. 2951

Ajánlok azonnali szállításra:

Rum, Likör, Szivórium, Törköly, Seprű

és Gyümölcs

esszenciákat és kompozitumokat helyt Arad.

Szemző Árpád

áruügynökség és bizományi raktára Aradon.

Interurbán telefon 582 szám.

Felter Teréz

közméleti intézete
Forray-utca 4. szám.

Legmodernebb szépségápolás. Szepülés, májfaktus, mitesszeres, pattanásos arcot széppé, ráncos, öregedő arcot simává tesz. Szemölcsöt, hajszálakat fájdalom nélküli végleg eltávolítok. Vörös orr s kezelése, arcbőrhámlasszítás. Arcmasszázs jutányos bértelben. **Hajmosás, ondoalás, hajfestés Henna festékekkel, manikűr.** Szerek szétküldése vidékre is. 521

Felter Teréz,

Arad, Forray-utca 4. szám, I. em.

Cognac:

Keglevich, Dékány, Marty, Adriatica gyártmány,

valamint likör és rum, palackokban beszerezhető nagyban és kicsinyben 2056

Weiszberger Sámuel

utódánál

Körösvölgyi Pálinkaraktár

Arad, Andrassy-tér 5. Telefon 651.

AUFRICHT MIKSA

tűzifa, épületfa, szerszám- és möbutorfa kereskedő

ARAD, Kossuth-utca végén (ó-temető előtt.)

Városi és megyei telefon 69.

Ajánl kocsigyártó iparhoz tartozó faanyagokat, u. m.: kőrís löcsét, kőrís- és bükkfa keréktalpat, küllöt, bükkhasítványt, gömbölyű és faragott nyírfaerdőt, ökörfarmonkat, továbbá gazdasági faanyagokat, u. m.: kapa-, kaszanyél, rudfak (hordáshoz és vendégoldalmak) gabonalapát, gereblye, talicska, nyírfaseprű, stb.

Gyors- és pontos kiszolgálás. Ajánlatokkal szívesen szolgálok

11900-1917.

Hirdetmény.

A m. kir. Miniszteriumnak a lenfonal és lenkócfonal készletek, továbbá a len- és féllenszövetkészletek bejelentése, valamint feldolgozása és forgalombahozatalának újabb szabályozása tárgyában kelt 299-1917. M. E. sz. rendelete nyomán közzétett teszem, hogy mindennemű (nyers, fehéritett, vagy festett) egyszerű vagy cérnázott len és lenkócfonal, mindennemű lenvarrócérna, mindennemű len és féllenszövet, len és féllenszövetekből készült mindennemű konfektionált cikkek, mindennemű egyéb, tisztán lenfonalból készült cikk bejelentendők. Mindazok, akik a fenti árukat iparszerűen előállítják, felhasználják, feldolgozzák, az így árukból raktárakban levő készleteiket 1 hó 31. napjáig, azonnal pedig újabb intézkedésig két havonként a Lenipari bizottság úján (Budapest V, Mária Valéria-utca 12. sz.) a kereskedelemügyi miniszternél jelentésük be.

Ki vannak véve a jelen rendeletben a feldolgozás, kikészítés és forgalombahozatal tekintetében megszabott korlátozások alól: a magánosok birtokában lévő, saját házi használatukra szánt készletek, azok a készletek, amelyek a katonai igazgatástól, valamint osztrák-magyar miniszterium, a Horvát-szlavon országos kormánytól, vagy a bosnyák-hercegovinai országos kormánytól nyert rendelések teljesítésére szükségesek.

Aki a jelen rendeletet megszegi, vagy kijátsza, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rend kizár: alá nem esik — kizárást követ el és hat hónapig terjedő elzárással és kétezer koronaig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. — A m. kir. miniszteriumnak 1432-1916. M. E. és 1433-1916. M. E. számú rendelete, valamint a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 77.718-1916. sz. rendelete a jelen rendelet életbelépésével hatályát veszti, a hatályuk alatt keletkezett jogviszonyok és elkövetett kihágásokra azonban ezentúl is alkalmazást nyarnak. — 47.1429-1916. M. E. számú rendelet 1. §-a alá eső cikkek közül azok, amelyek a jelen rendeletben nincsenek megemlítve, vagyis a lenkóc, valamint a kikészített len és lenkóc nem esik a jelen rendeletben megszabott bejelentés alá, ezen cikkek készletének időszakos bejelentésére kézve a 3381-1915. M. E. számú rendelet irányadó.

Arad, 1917. május hó 29-én.

Green, főkepitány.

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo” folyadék és „Peppo” hintőpor segítségével.

Szárít! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor. 20 fill.

Peppo hintőpor 1 kor. — fill.

Katonáknak

fontos tudni, hogy

ruha etük

kiirtására legjobb szer a PETRIS folyadék, ára 2 kor. és HADAR hintőpor, ára 2 kor.

Szörvesztő.

Depillor.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrjárt arcon, nyakon vagy karokról, stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ára utasítással 1 kor.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszertárban

Arad, Andrássy-utca 22. szám.

Gőzölt

bükkfadeszka és padló

valamint egyéb keményfa anyagok felvágva, kisebb és nagyobb tételekben, állandóan

kaphatók

parkolói fűrésztelépemer: **Eladók** fűrészpont és vállalat mindennemű faanyag bérifűrésztelését is.

Mahler Mihály,

Pankota.

5-6 tányérleves 24 fill.

„Sergmann” húszú leves;

teljesen pótolja a buslevest tartalmaz: Juliennet, szárított zöléséget, carriolt és gombát. — 1 csomag (5-6 tányérlevesnek elegendő). **Ára 24 fill.**

Tömegelőmezőknek előnyös kölcön ajánlatok

Mindenütt kapható!

Képviselet: 4227

László B. Jenő,

Arad, Kazinczy-utca 2. szám.

506-1917. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széké a város tulajdonát képező a Bala-tér 1-2. sz. (volt Miltamann-féle gyártelep) az épületben lévő mintegy 600 □-öi szonhakerítésre alkalmas földterület bérbevétele iránt folyó évi június hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Berátérőül leteendő a kikészítési ár 10%-os készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok leszártan nyújtandók be s csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot levő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1917. évi június hó 18-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Házeladások,

valamint kisebb és nagyobb birtokok eladását, parcellázását közvetíteni vállalom. Az ország minden részében előjegyezve kis- és nagybirtokok. Aradon magán- és bérházak. Ajánlatokat, megbízásokat kér

Halmi József

adásvételi közvetítő iroda.
Lakas: Deák Ferenc-u. 8.
Telefon 726. 2809

**Gépolaj,
Hengerolaj,
Tovotte gépszir,
Kocsikenőcs,**

állandó nagy raktár

1181

Hubert József

Arad.

Telefon 262. szám.

Matteine-féle

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintáshoz ajánlok **patkány- és egérintőbacilust**. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintőszere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintő bacillus

Ár:

1 kis adag 2—300 patkány, egérintésére 6 K.

1 nagy adag 3—500 patkány egérintésére 12 K.

„Matteine“
vegyészeti laboratórium

Arad, Berez Benk-tér 1. szám.
Telefon 10—45. 501

**Korona-szappanpor
egyedárusítása.**

Lugó,	Kékítő,
Gyertya,	Fémtisztító szíval,
Ozlopkrém,	Ozlop fűző,
Piperesszappan,	Kölni víz,
Fogkrém,	Fogpor,
Szájvíz,	Arópuder,
Borbélyszappan,	Brillantín,

állandó nagy raktár
nagyban és kicsinyben

Fekete Jakab

vegyeskereskedésében 3251

ARAD, Forray-utca.

Földbirtokoknak

35 évre 7% annuitás teljes árfolyam,

50 évre 6% annuitás teljes árfolyam,

30 évre 5-6% annuitás 99% árfolyam

63 évre 4-5% annuitás 95% árfolyam

65 évre 5-5% annuitás 99% árfolyam mellett, továbbá

aradi és békéscsabai házakra 30 évre 6% annuitás 98% árfolyam mellett törlesztéses kölcsönöket folyósított a parcellázásokat vállal

Bonyhádi József

Rapa-utca 47., d. n. 2-től.

Válaszbélyeg.

14109—1917. kh.

Hirdetmény.

A beállott melegebb időszakra való tekintettel a járványos betegségek ellen való intézkedés szempontjából, a fennálló törvényes intézkedések és kormányrendeletek alapján a közegészség és köztisztaság megővése érdekében a következőket rendelem:

1. Tilos bármilyen szemetet, söpredéket, hulladékot, gyümölcshejat, papirhulladékot a ház beisejéből az utcára vagy köztérre lerakni, a nyilvános csatornába bedobni, szennyvizet az utcára kiönteni. 2. Az udvarokat tisztán kell tartani. 3. Lakhelyiségek állandóan tisztán tartassanak, gyakran szellőztessenek. 4. A háztartás szenny- és löttyedék vizének a csapadékvíznek levezetésére szolgáló csatornába való beöntése szigorúan tilos. 5. Csatornázási hálózaton kívül eső árnyékszék és vizelőhelyeket állandóan tisztán tartani, karbóllal, mésztejjel vagy vasgálic-oldattal fertőtleníteni. 6. Sertés és baromfi ólak, baromfi-ketrecék naponként tisztítandók, az összegyűlt trágya legalább minden másodnap kihordandó. 7. Az udvaron levő nyílt folyókákat naponta felszerni és fertőtleníteni kell. 8. Csontokat, rongyokat, beleket és bőroket, nemkülönbön más bűt terjesztő anyagokat a város területén gyűjteni és raktározni tilos. 9. Nyílt kutak befödendők. Tilos kut mellett ruhát mosni. 10. A vízöblítés és klozetek öblítő készülékei állandóan jókarban és használható állapotban kell hogy legyenek. 11. Sütők, mészárosok, hentesek, cukrászok, kávéosok és vendéglősök s általában mindazok, akik élelmi cikkek és italok eladásával és előállításával foglalkoznak, kötelesek műhelyeiket, árusító helyeiket, az azokhoz tartozó férőhelyeket, kamrákat, pincéket stb. tisztán tartani. Közfigyelemre szánt élelmi cikkeknek u. m. húst, húsmeleket, tejet, tejtermékeket, cukorneműket, sütemény és gyümölcsfélétet úgy az üzletekben, mint nyilvános helyeken, valamint utcákon, tereken és piacokon történő árusításnál állandóan vászonnal, tüllel vagy üveggel kell letakarni úgy, hogy azokat por és piszok, legyek stb. be ne lephessék. 12. Általában felhívom a közönség figyelmét arra, hogy egészségének megővése érdekében helyesen cselekszik, ha a házon kívül beszerzett élelmiszereket forralás, főzés, vagy sütés után ártalmatlanokká teszi, mert ezúton a fertőző bacilusok csírái előltnak.

Nyers ételek, romlott, vagy soká állott éledelek és éretlen gyümölcs élvezetétől tartózkodjunk.

Kutakból származó ivóvizet ajánlatos felforralni és lehűteni.

Különbösen és nyomatékosan figyelmébe ajánlom a közönségnek a lakás és környezet tisztaságán kívül a testi tisztaságot, a mely már magában is fél egészség.

Figyelmeztetem végül a közönséget és az 1876. XIV. t. c. 80. §-a, valamint az ez alapon kiadott kormányrendeletekre hivatkozással szigorú kötelességévé teszem mindenkinek, hogy a tudomására jutott fertőző betegségeket, u. m.: kolera, kiütéses tifusz, hasi tifusz, vérhas, himlő, visszatérő láz, járványos gerincagylob (nyakszirimeredés) vagy ezen betegségekre gyanusakat hivatalomnál, esetleg az orvosi hivatalnál vagy a kerületi tiszti orvosnál haladéok nélkül bejelentse.

Mindenki, aki a tudomására jutott ragályos betegnek bejelentését elmulasztja, az 1876. XIV. t. c. 7. §-a alapján 600 koronáig terjedhető és 60 napl elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel fog sújtatni.

Arad, 1917. június hó 17.

Green, főkapitány.

Használt ólom megvételre kerestetik.

Magyar gyógyborok

Kitünő minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérvéprő gyógybor, vérszegények, láb-badokok, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerosító szer, finom fűszeres ízű, zson-gító, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegnek részére és ott, ahol a condurongó kéreg javulva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél:

1845

Rozsnyay Mátyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.

Legjobb fogviz

több nemzetközi kiállításon legmagasabb kitüntetésben részesült.

500 koronát

használat mellett, üvege 120 kor. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. Ed. Bartilla-Winkler utóda L. Plan Wien, X., Götthe-gasse 7. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. Aradon: G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-ut. 11. sz., Hehe Vilmos, Batthyány-ut., Hejós Arpád gyógyszer-tárban és Vojtek és Welsz drogueriarjában. Vidékre — ahol nem kapható — küldök 7 üveget 840 K. bérmentve. Kérjünk mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok felelőseit díjaztatnak. 4157

„Aetherol“

Jegye

essenciák
a legjobbak.

Megrendelhető 2024

Erényi Tivadarnál

Arad, Deák Ferenc-utca 39.

Telefon 11—48.

Saját termései, kitünő, tisztán kezelt magyarádi 6- és pecsenye

borok

úgy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

ügyvédnél Aradon, 1208

Deák Ferenc-utca 40. szám.

Ertesítem a n. é. közönséget, hogy a

száraz sóshal

árusítást bevezettem s állandóan raktáron tartom Minden csütörtökön élő halak nagy választékban érkeznek, melyet a meleg idő miatt piszra nem vihetek, így kizárólag üzletemben árusítok. Legfinomabb cipőkrém, cigarettahüvely, parafingyertya, gyula, nagyban és kicsinyben. Első aradi zöldsegújdonság kivitelű üzlet. Vidéki rendeléseket, előleg vagy a pénz előzetes beküldése ellenében eszközölök. Zöldsegújdonságokat, finom gyümölcsöt bármely mennyiségben veszek, a legmagasabb napi árban. 1063

Luttvák József,

Asztalos Sándor-utca 8. Interurbán telefon

615. Péntek estétől szombat estig zárva. 1063

Ajánlok azonnali szállítárra garantált

80 % ecetsavat.

Rosenberg József

kereskedelmi áruügynök Arad, 414

Thököly Imre-utca 37. sz.

Magyar-Francia Cognacgyár, R. Marty és Társai R.-T Világos.

Meghívó

a Magyar-Francia Cognacgyár,
R. Marty és Társai Részvénytársaság

Budapesten a Magyar Forgalmi Bank Részvénytársaság
(V. Doróttya-utca 6. sz.) helyiségében 1917. évi július hó
15-én délelőtt 11 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

A rendkívüli közgyűlés tárgyal:

1. A részvénytársaság alaptörvényének felemelése.
2. Az alapszabályok 7., 11. és 35. szakaszainak, valamint a közgyűlés által hozandó határozathoz képest az alapszabályok egyéb szakaszainak módosítása.

Az alapszabályok 11-ik szakasza értelmében azon t. részvényesek, akik a rendkívüli közgyűlésen résztvenni kívánnak, tartoznak legalább tíz darab társasági részvényt a még le nem járt szelvényekkel együtt nyolc nappal a rendkívüli közgyűlés megtartására kitűzött határnap előtt a részvénytársaság pénztáránál Világoson, vagy a Magyar Forgalmi Bank Részvénytársaság pénztáránál Budapesten letétbe helyezni.

Kelt Világoson, 1917. évi június hó 30-án.

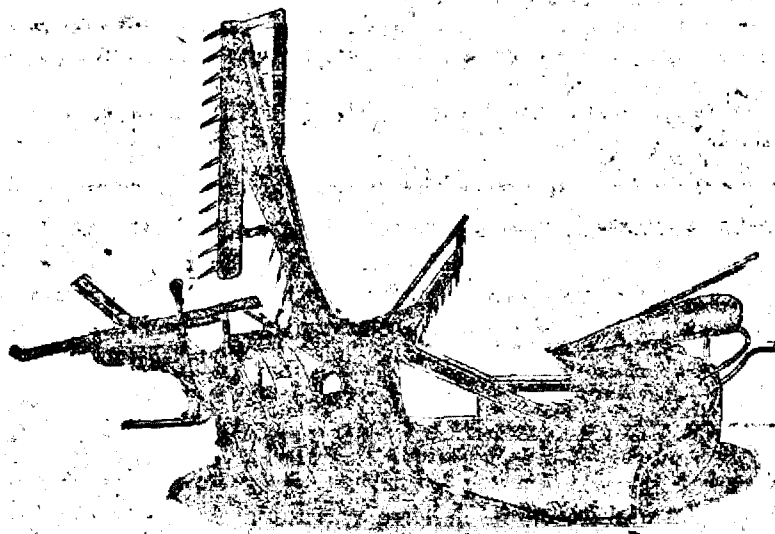
4288

Az igazgatóság.

Eredeti amerikai Mc. Cormick

marokrakó és Johnston kévekető aratógépek

köszörők, kalászemelő, lögereblyék, fűgányok, szecskavágók, kalmár rosták, triőrök, fogas és lánchozóknak

Szállítás azonnal eszközölhető, míg a jelenlegi készlet tart

ICZKOVITS géparuháza

Tótkomlós. Telefon 14. szám.

4298

Oriási siker. 7291
Viszente ladóknak, ügynökök, bázalók- és vásárosoknak a legjobb selyemmel himzett

házi áldás

Legújabb stílus. A királyi család stb. és még négy más minta, paspartouval minden nyelven. 42x52 cm. Károly király és Zita királyné életnagyságú szépen himzett képei. Mindennemű szentképek paspartouval és szép himzéssel kapható. Minta utánvet mellett.

Hugó Jellinek
Sirokeres-Fabrik Wien, VII., Lindengasse 56.

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint New York, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobban sikerrel működtem, tisztalattal értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 1. sz. a. 11-ik em. egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtőszobát** nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint keskeny betegségeket, foghúzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhidak, aranykeretek, mindennemű káposok fogazatok, szájpattás nádkül és légkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcelán és cement tömések (plombák), márszéket díj-szabás mellett készíttetnek. Bocsos pártfogását kérve tisztalattal **Mohr Jeannetta**, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. a. 8-12-ig, d. n. 2-7-ig. Vidékiek 24 órán belül kielégíttetnek. 491

6689-1917. bjh. szám.

Hirdetmény.

Az aratásal idő beálltával közbiztonsági és közrendi tekintetből közhírré teszem, hogy: szénát, vagy gabonaszemeket éjjel a földéről caupán a kövedl tanyákra szabad hordani.

Dinnye vagy kukorica földök őrzése céjából készült kunyhók közelében lábas jószágot, vagy majorságot tartani nem szabad. Éró vagy learatott gabona közelében tüzet rakni tilos. Szalmás gabonák nyomtatás végett a város területére való behordása meg nem engedtetik. A sztrús helyeken összehordott gabonaszemek akként helyeszendők el, hogy az asztag végek között legalább 6 m. tites hely legyen. A cséplőgép tulajdonosa a gép működése soránban tisztaság okáért egy focakendőt készületben tartani köteles.

Gőzerő által (lokomotív), vagy annak megfelelő villamos erő által hajtott cséplőgépek számánál egy kifogástalanul szároló horgonybádorgból vagy keményfából készült mentőszekrényt felszerelve köteles tartani. Amennyiben mentőszekrény vagy kötérdoboz már volna készületben a géptulajdonos új készlet beszerzésére nem köteles.

Kézi erővel hajtott cséplőgépek tulajdonosai ilyen mentőszekrények tartására nem kötelesek. A mentőszekrény, illetőleg a kötérdoboz kellő módon való használatára céjából megköveteltetik azonban, hogy a cséplőgépeknek alkalmazottak közül legkisebb is 2, illetőleg a fenntebb említetteknek egy egyén még pedig első sorban a gépész az első segély nyújtásában kellő jártassággal bírjon.

A cséplőgépnek, valamint az asztagok között dobányozni tilos: A géptulajdonos a cséplőgépnek alkalmazott etetőket, fűtőt, a gépen álló kévevágókat, kévedogatókat, ugyancsak a macskavágó gépnél alkalmazott etetőt köteles az országos gazdasági munkás cséplőgépező pénztárnál becseset csatára birtokolni. Ha a géptulajdonos ezen kötelezettségének nem tesz eleget, a munkásoktól eredő teljes kárért az etetőnek, fűtőnek, kévedogatóknak, illetőleg jegntódnak, akkor is felelős, ha a munkásokban bekövetkezett baleset körül őt különben semmiféle gondatlanul sem tehetik. A cséplőgépeket csak köpösített gépészek, fűtők kezelhetik.

Erzsébet, Sága és Gáj kölvárosokhoz, végül Póltura városrészben a takarmány boglyákban, vagy kaszákban csak akkor tartható, ha a boglya vagy a kaszák és az azt környező épületek közti legkisebb huzs méter tites tér marad több boglya vagy kaszák pedig csak akkor helyezhető el, ha azok között 20 méter tites tér marad.

Arad, 1917. évi június hó 11-én.

Greca, főkapitány.

A szépségápolás tites a felhasználott szépitőszerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitünő Serail arc-szépítő különlegességei

mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arckenőse. Kis tégely 1.50 kor. Nagy tégely 2.50 kor.

Rozsnyay Serail krémje neppel használatra. Egy tégely ára 2 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 3 kor. 50 fillér.

Rozsnyay Szerén Arcpora. Lehető finomságu. Crém, leber, róza és testszilnekben Egy dob. ára 2 korona.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvirág, lila, lila, du bal, argona, róza, zsa, Serail. Uvogyfa 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél:

Rozsnyay Mátyás gyógy-szeriárában Arad, Szabadság-tér.

Apró hirdetések.

Ingalan.

Üstösi ház.

Jóforgalmu helyen, melyben fliszertület és vendéglő helyiség van, nagy vevőkörrel rendelkezik, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4020

Varjassy János-utca 9. sz. kisebb bérház eladó. 4353

5 szobás urf. magánház modern berendezéssel, parkirozott fenyves udvarral, külön álló üres telekkel a belvárosban eladó. Megtekinthető délután 5-6-ig. Cim a kiadóban. 3441

Purgly Lajosné 49. sz. családi ház eladó. 4340

Soproni kőszeg határában lévő 540 holdas birtok gazdasági épületekkel azonnal hosszabb időre kiadó. Sármezey Árpád, Perényi-utca 6. sz. 4294

Gróf Károlyi Gyula-utca 10. számú ház, mely áll 4 lakás és asztalos műhelyből, eladó. Érdeklődni lehet Czettelnéi, Hunyadi-utca 2. 4291

Gróf Tisza István-utca 66. számú ház, korcsma és fliszertület helyiséggel betegség miatt, könnyű feltételek mellett, eladó. értekezni ugyanott. 4309

Eladó egy sarokház villanyvilágítással, vízvezeték berendezéssel Fácán-utca 6. sz. 4312

Magánház a belvárosban eladó. Cim a kiadóban. 4813

Wesselényi-utca 3. számú magánház eladó. Bővebbet ugyanott. 4157

Eladó a városházhoz közel egy egyemeletes és egy földszintes sarokház. Cim a kiadóhivatalban. 4281

Eladó Mosóczy-telep Mikszáth Kálmán- és Dugonics-utcal saroktelek, teljesen berendezve, 600 □-os. Cim a kiadóban. 4279

Eladó Pálosbarackán egy kishold magasfekvésű, jókezelést szülő, verandás házzal, természettel együtt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4277

Pécska-ut 17. 5 szobás nyaraló vízvezetékkel, villanyvilágítással, 5 bériakás, 8359 □-os szőlő, gyümölcsös és veteményes kert, magtár nagy pincével, teljes gazdasági felszereléssel, hordókkal jutányosan eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4270

Damjanich-utca 9. sz. két utcára szelő ház, szakszűkezből eladó. 4021

Üzletek.

Eladó vármalom. Arad megye jó bázatarmó vidékén. kitűnően bevezetett, 4 járatú gőzmalom és víznyomásra berendezett olajmalom, a tulajdonos öregsege miatt, jutányos áron, azonnal eladó és átvehető. Cim a kiadóhivatalban. 419.

Jóforgalmu vegyeskereskedés aradhegyaljai villamos mentén lévő nagyközségben, jogokkal, kedves feltételek mellett átadó. Cim a kiadóban. 4297

Vendéglőhelyiség berendezve lakással és egy konyhahelyiséggel raktárral kiadó. Cim a kiadóban. 2833

Rész- és rövidáru kereskedés, esetleg részletekben is eladó. Bővebbet Márton Gizella, Pankota. 4149

Ellátás.

Lakás és teljes ellátást adó, szőlő és állatdó foglalkozású nőnek. Cim Domokos utca 1., ajtó 1. 4264

Felvilágosítás, vagy felsőbb iskolai leánykét elfogad teljes ellátásra intelligens család. Cim a kiadóban. 4350

Különféle.

Értesítés

28-án délután a Szegedre-től a meforállomások — Gömörköznyon egy piros borsóca 1800 koronán 1200 koronás tartalommal és jegy-otokkal. Beosztás megállás 120 jutalemban részről a kiadóhivatalban. 4287

Értesítés

csütörtökön este a Varjassy-utcatól a Hasszinger-utcaig egy hosszúságú antik gyémánt gyűrű, kedves emlékek. Kérném a becsületes megtalálót Hasszinger-utca 2. számú alá juttatni, hol illő jutalemba részesül. 4526

Oktatás.

Tanítók

Érik a női tenítő kiképzést magánaton elnyerni óhajtlak, jelentkezésre kértnek Purgly Lajosné-utca 180. 4316

Javító

vizsgára elfogad okl. tapasztalt tanítónő elemi és középfokú tanulókat bármely tanárgyból. Perfect német Ertekezni lehet július 5-étől. Andrásy tér 7., I. em. ajtó 8. 4214

Perlecs német

gyorsíró órát váltálna. Cim a kiadóban. 5031

Kerek rakoktatás.

(Megtanuló) Könyvelés. Gyors és Gépírás Levelezés. Szaktan és Irodalmunkalattok, bevált gyakorlati módszer szerint. Díjtalan állás-követés. Beiratkozás László Vilmos-u. 2. 4349

100 drb. üres hordót, különféle borprést és felszereléseket továbbá eceteszeneciát DONÁTH SIMON. 4818 Telefon 524.

4458-1917. pm. Műdalmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságának üresedésben lévő és a legközelebbi törvényhatósági rendes közgyűlés által választás útján betöltendő VIII. fizetési osztály 8. fokozatába sorozott 8600 korona kezdő fizetés, 1040 korona lakbér járulékkal díjazott I. aljegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindeseket, kik ezen állást elnyerni óhajtlak és az 1888. évi I. t.-c. 8. §-ában előírt képesítéssel rendelkeznek, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt, Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságához címzett kérvényeket a hivatalos órák alatt I. évi július 7-ig bezárólag hivatalomban nyujtsák be. A város szolgáltatásban nem álló pályázók egészségügyi állapotukat hatósági tisztviselői elnökhivánnyal tartoznak igazolni. Arad, 1917. június hó 19.

Varjassy, polgármester.

Viszketegséget,

szűk, leggyorsabban megszűnő a Dr. Fleisch-féle eredeti „BARNA ZSIR” Próbá tégey 1.60 kor., nagy tégey 3.— kor. C. a. ad. 9.— kor. Kapható Aradon, Hajós Árpád gyógyszerárban, Andrásy-tér 22. 7144

A adi és csanádi egyesült vasutak menetrendje.

Érvényes 1917. évi június 1-től.

Table with train routes and times. Columns include destination (e.g., Szegedre, Brádra, Pankotára) and departure/arrival times for different train types (e.g., Személyvonat reggel, Személyvonat délután).

Table with train routes and times. Columns include destination (e.g., Aradra, Csérmőre, Borosjenőre) and departure/arrival times for different train types (e.g., Személyvonat reggel, Személyvonat délután).

A „BERLINI VICTORIA” Általános Biztosító Részvénytársaság

Igazgató: Magyarország részére, Budapest, V. Dorottya-u. 1. Aradi vezérügynőség Ador Hegő Arad, Weitzer János-utca 1. Vagyon 1915. év végén: 1.161.116,715 Mára. Biztosítási Allomány 1915. év végén: 2.361.249,256 Márka. Évi nyereség 1915-ben 36.878,643 Márka. Ebből a biztosítottaknak átutalt nyereség részesedés: 13.798,448 Mára. A biztosítottak részére gyűjtött nyereség részesedési alap 200.853,422 Mint új biztosítási ágazatokot ajánl Életbiztosításokat teljesen befizetett VI. kibocsátású magyar hadikölcsön kötvények alapján, törlesztés nélkül ceupán a rendszeres életbiztosítási díj befizetése ellenében; továbbá Életbiztosításokat 10 éves és azon felüli korban levő egyének életére bármily magas összegben csak a rendszeres díjak ellenében minden megszorítás nélkül. Alkalmi és hivatásos ügynők magas jutalék és egyéb illetmények ellenében alkalmazhatnak. 4351

Mesés szép lesz az a hölgy,

aki az

IBOLYA DORÉ CRÉMET

használja. Az arebört vakító fehérre varázsolja és eltünteti mindenféle arctisztatlanságot. Ara egy tégelynek 2—K. Ibolya Doré szappan 3 kor., Ibolya Doré tej 1 K 50 fill. Ibolya Doré hölgypor 1 K 50 fill.

Tyukszem ellen a leghatásosabb szer az Anagalin. Ara 1 korona.

Kellemes izü limonádét mindenki otthon készíthet 1 adag CITRAS-sal. Ara 20 fillér.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél: Hajós Árpád gyógyszerárban Arad, Andrásy-tér 22. szám.

Alapítási tervezet.

Alulírott Arad és szomszédos vármegyei birtokosok, mint alapítók azon elvtől vezéreltetve, hogy a magyar föld lehetőség szerint a magyar gazdaközönség kezében maradjon, Arad vármegye és környékére kiterjedőleg egy földértékesítő részvénytársaság alapítását határozták el.

A vállalat tárgyát képezi: ugy saját maga részére, mint megbízások alapján ingatlanok vásárlása és eladása, haszonbérletek szerzése, kis és középbirtokok alakítása; telepítések keresztülvitele és minden olyan okszerű mezőgazdasági üzem folytatása, mely az ingatlanok értékesítését, termőképességét és a magyar gazdaközönség birtokszerzését előmozdítja.

A vállalat tartama a megalakulástól számított ötven évre terjed ki. Az alaptőke 4.000.000 koronában állapítatik meg, mely névre szóló 5000 drb. egyenként 800 korona névértékű részvényre oszlik.

Az aláírás határideje: 1917. július hó 15.

Az alapítók fenntartják maguknak a kereskedelmi törvény 183. §-ában biztosított azon jogot, hogy az első igazgatóságot három év tartamára maguk nevezzék ki.

A részvény aláírásakor a részvénytőke 50% vagyis részvényenként 400 korona fizetendő le az Arad-Csanádi Gazdasági takarékpénztár pénztárainál elismervény ellenében; a további befizetések határidejét és mérvét a társaság megalakulása után az igazgatóság fogja meghatározni és elrendelni.

Kelt Aradon, 1917. évi június hó 23-án.

Gróf Zelenski Robert s. k.

földbirtokos Temesujfalu.

Kintzig János s. k.

földbirtokos Tövisgyháza.

Báró Bohus Lajos s. k.

földbirtokos Világos.

Báró Urbán Péter s. k.

földbirtokos Kunágota.

Heinrich Sándor s. k.

takp. vezérigazgató Arad.

Vertán István s. k.

takp. h. igazgató Arad.

Beliczey Géza s. k.

földbirtokos Békéscsaba.

Návay Tamás s. k.

földbirtokos Földeák.

Vásárhelyi József s. k.

földbirtokos Lökösháza.

Dr. Baross Lajos s. k.

ügyvéd Arad.

Gróf Károlyi Gyula s. k.

földbirtokos Mácsa.

Blaskovich Aladár s. k.

földbirtokos Királyhegyes.

Báró Solymosy Lajos s. k.

földbirtokos Apatelek.

Vásárhelyi László s. k.

földbirtokos Mkovács háza.

Vásárhelyi Dezső s. k.

földbirtokos Lökösháza.

Rónay Jenő s. k.

földbirtokos Kiszombor.

Purgly László s. k.

földbirtokos Sofronya.

Vásárhelyi János s. k.

takp. igazgató Arad.

Gróf Breda Victor s. k.

földbirtokos Lökösháza.

Purgly Emil s. k.

földbirtokos Tompa.

Biró Albert s. k.

földbirtokos Kupa.

Részvény aláírási felhívás.

A fenti alapítási tervezetben foglalt feltételek mellett kibocsátandó 5000 drb. egyenként 800 korona névértékű részvényt ezennel aláírás alá bocsátjuk. Az aláírás alkalmával alapítási költségek és bélyegilleték fejében részvényenként 10 korona fizetendő. Fenntartjuk magunknak azt a jogot, hogy tulajgyzés esetén a jegyzett részvényeket az aláírók között belátásunk szerint osszuk fel.

Aradon, 1917. évi június hó 23-án.

Az alapítók.